

Največji slovenski tednik v Zedinjenih državah

Izhaja vsako sredo.

NASLOV uredništva in upravnistva:

1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

OFFICE:

1951 W. 22nd Place Chicago, Ill.

GLASILLO K.S.K. JEDNOTE

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

No. 47. Štev. 47.

Chicago, Ill., 1. decembra (December) 1915

Leto 1. Volume 1.

Lokalne vesti.

NAZNANILO.

V naši slovenski cerkvi sv. Štefana se prične prihodnjo nedeljo dne 5. t. m. 40urna pobožnost, katero bo vodil še izza zadnjega našega misijona dobro znani Rev. Frank Azbe, sedaj župnik v Waukegan, Ill. Spovedovanje se prične že v soboto popoldne ob 4 uri. Povodom te lepe cerkvene pobožnosti imajo rojaki, ali verniki iz naše naselbine lepo priliko, da opravijo svojo adventno versko dolžnost.

Anton Sojar, župnik.

— Člani Slov. podp. društva sv. Štefana št. 1 K. S. K. J. so s tem še enkrat naprošeni, da se zanesljivo udeležijo prihodnje glavne letne seje, dne 5. t. m. ob 2 uri popoldne. Kakor iz tajnikovega poročila na drugem mestu razvidno, se bo vršila na tej seji volitev uradnikov za leto 1916. Upati je torej, da bo ta dan zborovalna dvorana polna prisotnih članov!

— Dasiravno je vsled vojne sedaj nemogoče potovati v staro domovino in obiskat naše mile slovenske kraje, — se bode nudila rojakom iz našega mesta ter okolice vseeno lepa prilika pohiteti dne 26. t. m. v duhu za nekaj ur na naš slavnostni in romantični Bled, to pa povodom gledališke prireditve društva Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J. Ta dan se bode namreč uprizorila v naši cerkveni dvorani prelepa gledališka igra "Nežka z Bleda" v 5 dejanjih.

Naše vrle igralke se marljivo vadijo, da bodo svoje vloge izvršile nad vse poveljno. Naj še omenimo, da je glavna uloga "Nežke" v pravih rokah. Pridite torej dne 26. decembra, ali na Štefanji dan ob 2 uri pop. ali zvečer ob 7/8 uri vsi v cerkveno dvorano, da boste videli nadarjeno ameriško slovensko dekle, ki bode igrala "Nežko iz Bleda"!

— Oni rojaki, ki obiskujejo večerno slovensko šolo glede pridobitve državljanstva so prošeni, da naj prinesejo prihodnji petek zvečer s sabo svoje prve papirje, da se izpolni potrebne aplikacije za drugi državljanski papir.

— Minuli teden so v Westside bolnišnici operirali Mrs. Elizabeth Hochberger, ki je imela 8 palcev dolg nož v svojem želodcu. Navedenka je pogoltnila že pred več mesece ta nož v hipni blaznosti. Operacija se je zdravnikom nad vse posrečila.

— Edina ženska ravnateljica mestnega šolskega sveta je gotovo Mrs. Ella Flagg v Chicagu. Danes praznuje ravno 50 letnico svojega službovanja. V to svrhu se ji bo priredil danes zvečer v počast slavnosten banket v hotelu "La Salle" kamor je povabljenih 1500 gostov.

— Dne 27. novembra je naš policijski komisar Healey odslovil iz službe bivšega policijskega načelnika James Gleasona in kapitana John Ptaceka. Obema se je dokazalo, da sta bila v zvezi z "grafitom."

Poleg teh dveh se bode moralo zagovarjati še 12 nadaljnjih policajev in detektivov, ker so tudi v to afero zapleteni. Zares uzorna policija!

— Tudi mlade ženske avtomobiliste imamo pri nas v Chicagu. Šele minuli teden je bila obsojena v zapor od 1—14 let komaj 20 let stara Harriet McLean in Laverne Nellis. Obe sta se udeležili svoječasnega nekega roparskega napada z avtomobilom.

Ameriške vesti.

Imenovanje novega nadškofa v Chicagu.

Včeraj je došlo v Chicago od papeževskega delegata v Washingtonu, D. C., brzobjavno poročilo, da bode imenovan pri prihodnjem konzistoriju kardinalov v Rimu nadškofom čikaške diocese škof George William Mundelein iz Brooklyna, N. Y.

Rt. Rev. Mundelein bo sedaj najmlajši katoliški nadškof v Zedinjenih državah star komaj 46 let. Bil je rojen v Brooklynu, N. Y. leta 1869 in je nemškega pokolenja. Študiral je v New Yorku, v Beatty, Pa., in v Rimu, kjer je postal doktor bogoslovja. V mašnika je bil posvečen l. 1895 ter je bila njegova prva služba na neki litvinski fari v Williamsburg, Pa. Novi nadškof je pravi znanstvenik na cerkvenem polju, zelo agilen in učen, ter umeje več tujih jezikov. Kakor se govori, bode zgradil tukaj v Chicagu novo in veličastno katedralo, ki bo najlepša te vrste v Ameriki. — Dobro došel novi duhovni nadpastir v našo sredino!

Smrtna kosa.

Dne 18. novembra zvečer je umrla v Calumetu, Mich., gospa Katarina vdova Ilenič, roj. Vertin. Ranjka, ki je dosegla starost 70 let, je bila rojena v Dobličah, župnija Črnomelj, na Belokranjskem iz znane Vertinove hiše p. d. pri Richterjevih. Pred kakimi 20 leti je prišla uže kot vdova v Ameriko. Tu zapušča dve hčeri, Mrs. Katarino omož. Klobučar in Marijo omož. Plautz ter sina Johna, bančnega uradnika, vse na Calumetu; v stari domovini pa brata Matija Vertina, dolgoletnega dobliškega župana. Bila je blaga verna katoliška žena, kakor malo takih. R. I. P.

"Chicken Joe" obsojen na vešala. Joliet, Ill. 29. novembra. Po 45 ur trajajočem posvetovanju je porota danes spoznala krivim, znanega kaznjenca "Chicken Joe," ali Joe Campbell, ker je dne 20. junija umoril Mrs. Odette B. Allen, soprogo kaznilniškega ravnatelja. Campbell bode vsled tega obešen.

Kanada zaplenila velike žitnice.

Winnipeg, Kanda, 28. novembra. Včeraj je kanadska vlada zaplenila vsa velika žitna skladišča nahajajoča se na obrežju velikih jezer od Ford Williamsa pa do atlantskega morja. Vlada bode razbila žito za izvoz v Anglijo. Sodi se, da je zaplenjenih kakih 20,000 000 bu. pšenice v to svrhu. Dosti ameriških žitnih trgovcev je vsled tega prizadetih. Tudi standard cena za žito na borzi bode kanadska vlada od sedaj naprej določala. Sedaj plačuje za 1 bušelj pšenice \$1.04.

Pridelek koruze v Nebraski.

Glasom uradnega izkaza se je pridelo letoš v državi Nebraska 137,425,000 bušljev trde koruze in 91,617,000 bušljev mehke koruze. Ta pridelek tvori rekord v zadnjih desetih letih.

Toži vlado za odškodnino.

Mrs. Grace D. Durand, lastnica moderno urejene Crabtree farme blizu Waukegana, Ill. toži sedaj guvernerja države Illinois in poljedelskega tajnika za odškodnino \$100,000, ker sta navedenca podpisala odredbo, da so dne 6. novembra t. l. šerifi ustrelili 60 njenih plemjskih krav in 30 prašičev. Živina je bila okužena vsled smrskavosti.

Mrs. Durand zatrjuje dalje, da, če ji vlada ne bo plačala te odškodnine, bode svojo uzorno farmo z živinorejo popolnoma opustila.

Umoril pet oseb.

New Brunswick, N. J. 28. nov. Na znani Weitzmanovi farmi, 3 milje oddaljeno od tukaj se je izvršil pred nekaj dnevi grozen umor. Ko je Weitzmanova družina spala se je utihotal v hišo nek nepoznan morilec, ki je ustrelil gospodarja Samuel Weitzmanna, njegovo ženo, zeta in njegovo soprogo ter dva domača hlapca poljske narodnosti. Eden izmed hlapcev je ravno klečal v molitvi pred svojo posteljo, ko ga je zverinski morilec pogodil. Vse te žrtve so našli šele včeraj, kajti Weitzmanovi so živeli le bolj sami zase ter niso zahajali radi k sosedom. Po storjenem krvavem činu se je morilec tudi sam ustrelil, ker je ležal poleg svojih žrtv mrtev.

Lokomotiva padla v reko.

Quincy, Ill. 28. novembra. Ko je vozil sinoči potniški vlak št. 15 Burlington proge čez Lower Day most nedaleč od tukaj, je nenkrat lokomotiva skočila s tira in padla čez most 60 čevljev globoko v reko Mississippi. Seboj je potegnila tudi strojevodjo Cannona in kurjaka Atkinsa ki sta oba utonila. Lokomotiva se nahaja sedaj na dnu reke kakih 20 čevljev globoko v vodi; vsled tega jo bodo težko dvignili.

Sreča je še bila, da se je odtrgal od vlaka samo stroj, kajti ostalih osem vagonov napolnjenih s potniki je ostalo na mostu. Oblasti skušajo sedaj dognati, kdo je zakrivil to nesrečo?

Prazna državna blagajna.

Washington, D. C. 30. novembra. Državni zakladničar Mc Adoo je v velikih skrbih, kako bode zamel nadomestiti deficit v zvezni blagajni. Odkar je sedanja demokratska vlada na krmilu, znaša sedanji primanjkljaj že \$114,000,000; ko pa nastopi zopet novi predsednik, bode znašal l. 1917 ta deficit že okoli \$300,000,000.

Skušalo se bode izdati v pokritje te svote posebne bonde in uvesti tarifno revizijo. Senator Smoot iz države Utah je priporočil, da naj se uvede na vse avtomobile še poseben državni davek, kar bo donosalo tej blagajni na leto več milijonov dohodkov.

Aretacija špijona.

San Francisco, Cal. 27. novembra. Ker je prišlo justičnemu departmentu na ušesa, da je bivši okrajni uradnik C. C. Crowley v tesni zvezi z nemškimi dinamitarskimi zarotniki, so dotičnika včeraj aretirali. Pred sodnika je odkrito priznal, da je delal za nemškega generalnega konzula Franc von Boppa, kojemu je poročal o delovanju agentov evropskih zveznikov tukaj v Zedinjenih državah. Osobito je poročal Crowley nemškemu konzulatu, kateri tuji parniki so odpluli iz San Franciscana naloženi z municijo za zveznike. Za to svoje izdajalsko delo je dobil Crowley primerno nagrado od nemškega generalnega konzula.

Žrtve "Football" igre.

Letošnja športna sezona za "Football" igre je zahtevala širrom držav 16 žrtv; lansko leto pa 13. Od leta 1901 — 1915 se je pri tej narodni športni igri do smrti ponesrečilo že 263 mladeničev v povprečni starosti od 17 do 20 let.

Deportacija nemškega beguna.

New York, N. Y. 29. novembra. Posebna nasebniška izpraševalna komisija na Ellis Islandu je določila, da se ima nemškega vojaškega beguna Karl Schulza deportirati. Dotičnik je došel semkaj s parnikom "Noorderdyk" in ni pri popolnoma zdravi pameti. Schulza se bo poslalo nazaj na Nemško šele po končani vojni.

Rekord poštne hranilnice.

Washington, D. C. 29. novembra. Vrhovni poštni urad naznaja, da je dosegla poštna hranilnica v minulem oktobru rekord vseh rekordov V tem mesecu se je uložilo širrom držav \$71,500,000.

Izmed večjih mest, kjer prebiva več inozemcev se je v letošnjem oktobru uložilo v poštno hranilnico kakor sledi: New York \$14,822,020; Detroit, Mich., \$1,390,440; Pittsburgh, Pa. \$885,305; Philadelphia, Pa. \$767,895; Cincinnati, O. \$761,929; Cleveland, O. \$657,264; Columbus, Ohio \$602,601; Toledo, Ohio \$439,303; Akron O. \$251,969; Dayton, O. \$153,133; Erie, Pa. \$142,742; Altoona, Pa. \$114,444.

Štroški za prevoz pošte na severozapadu.

S 1. julijem letos je zvezna vlada obnovila pogodbo z 151 železniškimi družbami za prevoz pošte po državi Ohio, Ind., Ill., Mich., Wis., Iowa in Mo. Pogodba velja za nadaljnja 4 leta. Raznovrstno pošto se vodi v teh državah v skupni razdalji 67,375 milj in se plačuje za to letno \$20,073,484.

Na našem osrednjem zapadu se prevozi vsak dan 2862 ton pošte na 4000 vlakih.

Kam gre denar?

Minuli mesec se je vršila v San Franciscu, Cal. konvenca delavske zveze American Federation of Labor. Na tem zborovanju je znani veletržec z žitom J. H. Patten povdarjal, da bi morala vlada nekaj ukreniti, da bi imeli tudi delavci od ameriške farmerske produkcije kaj koristi in farmerji.

Lansko leto se je pridelalo v Zedinjenih državah za 13 milijard dolarjev vrednosti farmerskega blaga. Za to blago so pa dobili farmerji samo 6 milijard dolarjev; ostalih 7 milijard so pa spravili razni prekupeji v svoje žepce. Patten je želel, naj bi stopilo delavstvo s farmerji v ožjo trgovsko stiko, na ta način bodo lahko blago veliko ceneje kupovali in tudi farmerjem bo v tem slučaju ostalo več denarja za svoje pridelke.

Žrtve orkana.

Hot Springs, Ark. 26. novembra. Vsled včerašnjega groznega orkana, ki je divjal po dolini reke Ouahitta proti našem mestu je bilo 11 oseb ubitih, 30 pa nevarno ranjenih; skupna materialna škoda pa znaša nad \$100,000.

Napad na loterijsko igralnico.

New Orleans, La. 28. novembra. V Jefferson Parish, malom predmestju New Orleansa je napadel včeraj oddelek vojaštva neko tamnoško zloglasno loterijsko igralnico. Vojaštvo je zalotilo prijatelje te igre ravno pri delu, vsled česar je 50 sokrivcev aretiralo.

V smrt za sina.

Washington, D. C., 29. nov. — Tukaj je bil obsojen na smrt vsled nekega umora komaj 18 let stari zamorec Thomas Merrick. Pri porotni obravnavi je bil navzoč tudi njegov, že postarani oče William Merrick, ki je prosil sodnika, da naj raje njega usmrtijo namesto sina. Njegovi želji se naravno ne bo ugodilo.

Inozemske vesti.

Gorica padla?

Milan, Italija, 26. nov. — Ravno kakor se semkaj poroča, da je važna avstrijska postojanka Gorica padla Italijanom v roke. Boj za posest tega mesta je trajal cele 4 mesece, kajti treba je bilo zavzeti preje važne sovražne zakope v bližini ob goriškem območju. Zavzetje Gorice se prišteva najbolj slavnim činom laške armade

ker je isto sovražnik toliko časa branil. Sedaj ima naša armada prosto pot do koroške in kraške strani?

Tretja huda bitka za pridobitev Gorice se je uspešno pokazala že 23. novembra. Ravno ta dan so Italijani zavzeli Podgoro in bližnjo Kalvarijo, koje so Avstriji toliko časa hrabro branili. Podgora se dviga na višini, komaj 2 milje oddaljeno od Gorice ob bregu reke Soče.

Gorica v razvalinah.

Berlin, Nemčija 26. novembra. Glasom poročila neke časnikarske agenture se vrši že nekaj dni obstreljevanje mesta Gorice. Italijani streljajo z svojimi težkimi topovi in šrapnelami naravnost v mesto, ki je bilo vsled prejšnjega bombardiranja že hudo poškodovano. V tem mestu sedaj ni skoraj poslopja ali hiše, ki ne bi bila nič prizadeta. Vse cerkve palače in druge stavbe so v razvalinah, porušene. Ker se je vprizorilo bombardiranje brez kakage obvestila, je bilo pri tem mnogo oseb ubitih, dosti jih je pa tudi vsled strahu znorelo. Marsikak stanovalec mesta je bil ubit ob času ko se je hotel rešiti. Italijani so namreč merili tudi na vse ceste vodeče iz Gorice.

Snlošno se sodi da je stala ta krvava 4 mesečna ofenziva več stotisoč vojakov, bodisi že na avstrijski, ali italijanski strani.

Opomba uredništva: O padcu Gorice so pisali zadnje dni že vsi čikaški angleški listi. To vest so prinesli iz italijanskih poročil, ki pa niso merodajna, ali verjetna. Če je ta stvar resnična, se bo zvedelo šele tedaj, ko pride v javnost še kako avstrijsko uradno poročilo.

Nemški cesar na Dunaju.

Berlin, Nemčija, 29. novembra. Danes je dospel na Dunaj nemški cesar Vilem, da poseti v Schoenbrunn avstrijskega ces. Franc Josipa. Pomena tega važnega obiska se še ni dalo v javnost.

Grof Berchtold ranjen.

Petrograd, Rusija, 29. nov. — Bivši avstrijski minister zunanjih zadev grof Berchtold, ki se mudi na severnem bojišču, je bil blizu Seretha v Bukovini navarno ranjen. Tako pripovedujejo tu nahajajoči se avstrijski vojni ujetniki.

Kardinal Bauer umrl.

London, Anglija, 19. novembra. V viski starosti 73 let je umrl te dni olmuški kardinal Franc Sal. Bauer. Pokojnik je bil imenovan kardinalom dne 27. novembra leta 1911.

Kitchener v Parizu.

Pariz, Francija, 29. novembra. Na svojem povratku z biska v Rimu se je mudil danes tukaj angleški vojni minister, feldmaršal Kitchener. Na kolodvoru je tega visokega gosta ljudstvo in vojaštvo navdušeno pozdravilo.

Kitchener se je izjavil, da bode sedaj Italijani poslali več svojega vojaštva z goriške fronte na Balkan, na pomoč angleško-francoski armadi. Zaeno se zatrjuje, da se bode ustanovilo v Parizu glavni vojni stan, ali svet četverosporzuma.

Ojačenje nemške armade.

Curich, Švica, 29. novembra. Nemčija je baš te dni dovršila pomnoženo koncentracijo svojih čet. Glasom nekega, tu sem došlega poročila, ima ta država 680,000 novih vojakov, katere misli odposlati na zapadno fronto.

Dober plen.

Berlin, Nemčija, 29. novembra. Od početka vojne do sedaj so si

prisvojile centralne sile (Nemčija in Avstrija, že 40 časnih trdjav in sicer: 5 v Belgiji, 12 na Francoskem, 15 na Ruskem, in 8 na Srbskem. Najbolj važne izmed teh so: Antwerpen in Brest - Litovsk.

Nemški kardinal v Rimu.

Rim, Italija, 29. novembra. Povodom bližajočega se konzistorija v kardinalskega zboru je došel semkaj tudi nemški kardinal von Hartman iz mesta Cologne. Temu kardinalu je uročil nemški cesar lastnoročno pisano izjavo, v kateri povdarja stališče Nemčije v sedanjih svetovni vojni in da je bila Nemčija le prisiljena tudi voditi vojno v svrhu svoje lastne obrambe.

Srbija uničena.

London, Anglija, 29. novembra. Avstrijsko-nemška vojna kampanja napram Srbiji se bliža h koncu z nameranim uspehom. Srbi so sedaj že do cela uničeni in poraženi, tako, da se bo odprlo v kratkem direktno komunikacijo med Berlinom in Carigradom. To zanimivo poročilo je izdal danes nemški glavni vojni urad mešvet, vsled česar vlada po državal centralnih zveznikov veliko veselje.

Nemške čete so zadnje dni zavzele še sledeča važna srbska mesta: Rudnik, Mitrovico in Priština. Pri Mitrovici je moral zadnji oddelek Srbov zbežati preko meje v Albanijo. V tej bitki je padlo Nemeem v roke zopet več tisoč srbskih vojnih ujetnikov.

Boji na bolgarski meji.

Solun, Grška, 29. novembra. Pri Valandovem so skušali včeraj Bolgari napasti, angleške čete, a so bili konečno pognani nazaj. Pri Krivolaku in Rajeku so se pa Francozi spopadli z Bolgari, da so imeli pri tem slednji velike izgube. Sedaj se vrši bitka pri Kruševem, kamor prihajajo vedno nova bolgarska ojačenja. Ker so se pri Doiranu na Kostrinski višini zadnje dni naprej pomaknili Francozi, je sedaj ta mesta zasedla angleška težka topniška baterija odkoder uspešno strelja na sovražnika.

Srbsko poročilo.

Atene, Grška, 29. novembra. Srbski polkovnik Vasić je brzojavil danes vojnemu ministru v Seutari sledeče: "Srbska armada brani sedaj gorske prelaze blizu Kosovega polja, ki vodijo v Prizreno in Sar Planino. Pospešilo se ji je, da se je umaknila nazaj z maloštevilnimi izgubami. Na Kosovem je ostalo na tisoče ubežnikov, kateri so padli sovražnikom v roke. Vsako upanje, da bi se zamoglo rešiti Bitolj je zaman. Na našo veliko škodo imajo Bolgari petkrat toliko vojaštva kot jaz. Zdržal bom še do ponedeljka če bo mogoče. Jutri bodo Bolgari najbrže že zasedli Bitolj. Mesto se je preje popolnoma izpraznilo. Tudi se, Bolgare v kratkem pričakuje da pridejo v Kovalu, vsled česar bode železniška zveza do Grčije pretrpana. Naše čete so sedaj na potu proti Resni, od tam pa dalje proti Albaniji."

Številke govore.

Berlin, Nemčija, 29. novembra. "Odkar se je pričel zopetni vpad v Srbijo so dosedaj avstro-nemške čete pridobile v Srbiji že vse važne strateške točke. Dasiravno je bilo slabo vreme in neprikladno ozemlje se je armada centralnih zveznikov pomaknila že 125 milj daleč v Srbijo. Dosedaj se nahaja v našem ujetništvu že 136,070 Srbov. Tem smo zaplenili skupaj 627 topov in 59 strojnih pušk. "Tako poroča nemški major Morath, vojaški ekspert in dopisnik "Berliner Tageblatta."

Dopisi in društvene vesti.

NAZNANILO.

Cenjeni člani društva sv. Štefana št. 1. K. S. K. J., Chicago, Ill. V nedeljo dne 5. decembra t. l. ob 2 uri popoldne se vrši letna seja našega društva. Ta seja je vsled tega pomembna, ker je na dnevnem redu tudi volitev odbora za prihodnje leto. Imamo poleg tega še več važnih točk v korist društva na dnevnem redu. Pridite torej vsi brez izjeme. Le delo ali bolezen opravičuje člana za odsojnost.

Sobratski pozdrav

Math. Grill, 1. tajnik.

Is urada društva Vit. sv. Florijana št. 44 K.S.K.J. So. Chicago, Ill.

Tem potom se vabi vse člane gorinavednega društva, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje dne 5. decembra t. l. ker se bo na tej glavni letni seji volil odbor za l. 1916.

Kdor izmed članov izostane od te seje, se ga bo kaznovalo, kakor v to določajo naša društvena pravila.

Ob enem tudi opominjam vse naše člane, ki so zaostali za mesečnim asamentom, da naj istega plačajo do prihodnje seje in da se bo za njimi ravnilo strogo po naših pravilih.

Sobratski pozdrav

Jakob Smrekar, tajnik.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Treh Kraljev št. 98 K. S. K. J. v Rockdale, Ill., se s tem naznanja, da se vrši prihodnja naša mesečna seja dne 5. decembra 1915 ob 2 uri popoldne v Ane Mavričevi dvorani, kakor običajno.

Ta dan imamo na dnevnem redu volitev društvenih uradnikov za leto 1916 in še več drugih važnih točk.

Odbor društva torej vabi in opominja vse člane, da se zanesljivo udeležijo napovedane glavne letne seje. Pridite vsi, brez izjeme! Enkrat na leto si človek lahko utrja toliko časa, da pride k tako važni seji; potem se vam ne bo potreba izgovarjati: "to ste napravili; — tega jaz ne vem; — ali, tega niste prav naredili" in t. d. Vsakdo naj pride k seji in naj pove tam svoje misli, kajti upoštevalo se bo vsacega, samo da bo vsakdo gledal za povzdigo in in koristi našega društva in Jednote!

Zajedno prosimo tudi člane (ice) našega društva, da izročijo dr. tajniku svoje stare certifikate, (kateri jih še niste) da dobite potem nove.

Sobratskim pozdravom

Odbor.

NAZNANILO.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 13 K. S. K. J., Biwabik, Minn., je sklenilo na svoji zadnji seji dne 7. nov., da bo imelo glavno ali veliko sejo dne 5. decembra t. l. Vsled tega so vabljeni vsi člani društva, da se te seje zanesljivo udeležijo; kdor bo od iste izostal, se mu bo pisala kazen \$1.00 kakor društvena pravila velevaljo.

Ta dan bo volitev novega odbora za leto 1916. Pridite vsi, da ne bo morda potem kak član rekel: ta ali oni odbornik ni dober. Naj se torej vsak udeleži seje in naj tudi sam voli; na ta način ne bo nikatega besedičenja.

Dalje se prosi vse naše člane, ki še kaj društvu dolgujejo, da naj to pri prihodnji seji poravnajo; le na ta način bo mogoče sestaviti celoletni račun in izročiti čiste bukve novim odbornikom.

Sobratskim pozdravom vsem članom in članicam K. S. K. J. našemu Glasilu pa veliko novih naročnikov in predplačnikov!

M. R. Tometz, tajnik.

NAZNANILO.

Is urada društva sv. Cirila in Metoda št. 101 K. S. K. J., Lorain, Ohio.

S tem se naznanja vsem članom, da se vrši prihodnja seja dne 5. decembra t. l. točno ob 1 uri popoldne. Na dnevnem redu imamo več važnih reči, tako tudi volitev odbora za bodoče leto.

Vsled tega se blagovolite vsi člani udeležiti prihodnje seje. Kdor izostane od te seje, se bo z njim ravnilo po društvenih pravilih. Toliko v blagohotno pojas-

nilo, da ne bo morda pozneje kake neprilike!

Opomba! Vse tiste člane, kateri še niso izročili svojih starih certifikatov prosim, da jih prinesete s seboj na to sejo, da bom imel pripravljene, kadar jih bo glavni tajnik zahteval.

Sobratskim pozdravom

John Kumse, tajnik.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Družine št. 136 K. S. K. J. Willard, Wis. se s tem naznanja, da bo imelo društvo svoje letno, glavno zborovanje dne 5. decembra 1915 ob 9 uri popoldne. Na tem zborovanju se bo volilo odbornike za leto 1916.

Glasom sklepa zadnje seje z dne 7. nov. je vsak član pod kaznijo 50c dolžan udeležiti se prihodnje seje.

Sobratski pozdrav

Frank Perovšek, tajnik.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Jožefa št. 41 K. S. K. J. Pittsburgh, Pa. se s tem potom naznanja, da se bo vršila prihodnja seja dne 12. decembra t. l. točno ob 9 uri popoldne. Na tej seji bo volitev odbora za leto 1916 in še več važnih drugih točk v korist društva.

Vsled tega je dolžnost vsakega člana, da se te glavne seje zanesljivo udeleži.

Sobratski pozdrav

John Bojanc, tajnik.

NAZNANILO.

Člani društva sv. Cirila in Metoda št. 4 K. S. K. J. Soudan, Minn. se s tem opozarjajo in prosijo, da se za gotovo udeležijo prihodnje glavne ali letne seje dne 12. decembra t. l. ker je ta dan volitev novega odbora za l. 1916 na dnevnem redu.

Tako se je sklenilo na zadnji seji dne 14. nov. in določilo, da se bo člane, ki se ne udeležijo te seje kaznovalo po pravilih.

Toliko v prijazno naznanje in blagohotno opozorjevanje.

Sobratski pozdrav

John Loushin, tajnik.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Barbare št. 97. K. S. K. J., Mt. Olive, Ill., se s tem naznanja, da se vrši prihodnja naša mesečna seja dne 5. decembra t. l. popoldne ob 2 uri. Ta dan imamo na dnevnem redu volitev uradnikov za leto 1916 in še več drugih važnih stvari.

Odbor društva torej vabi in opominja vse člane, da se zanesljivo udeležijo napovedane glavne letne seje. Pridite vsi brez izjeme! Enkrat na leto si človek lahko utrja toliko časa, da pride k tako važni seji, četudi je malo oddaljen. Potem se vam ne bo treba izgovarjati: to ste napravili, tega jaz ne vem, tega niste prav naredili itd. Vsakdo naj pride k seji in naj pove tam svoje misli, kajti upoštevalo se bo vsakega. Kdor izmed članov se te seje ne udeleži, bo moral plačati v društveno blagajno \$1.00 kazni.

Sobratskim pozdravom

Odbor

društva sv. Barbare št. 97.

Is urada dr. sv. Janeza Evang. št. 65. K. S. K. J., Milwaukee, Wis.

S tem prosim vse člane našega društva, da se za gotovo udeležijo prihodnje seje, dne 8. decembra zvečer ob pol 8 uri. Seja se vrši v "Irija" dvorani na 1. Avenue.

Ker imamo pri tej seji več važnih stvari, ter volitev odbora za leto 1916, se je sklenilo na zadnji seji meseca novembra, da bo plačal vsak član 500c globe, ako se te seje ne udeleži. Ako bi bil pa kdo slučajno in iz tehničnih vzrokov zadržan od te seje, naj to preje podpisane tajniku naznani.

Z bratskim pozdravom
John Kegel, tajnik,
243 First Avenue,
Milwaukee, Wis.

Is urada društva sv. Jožefa št. 110. K. S. K. J., Barberton, O.

S tem se naznanja vsem članom gorinavednega društva, da se prihodnja ali glavna letna seja prične ob eni uri popoldne. Kdor se te seje ne udeleži, plača 50c kazni v društveno blagajno. Izvzeta je samo bolezen ali delo.

Vsled tega ste vabljeni vsi člani, da se te glavne seje polnoštevilno udeležite. Ta dan se vrši volitev novih uradnikov za leto 1916. Pridite torej vsi brez izjeme, da ne bo morda potem rekel: zakaj je bil ta ali oni izvoljen? in zakaj ne drugi? Pridite vsi in volite vsak po svojem prepričanju.

Z bratskim pozdravom do vseh članov našega društva in K. S. K. Jednote!

Josip Lekšan, tajnik.

NAZNANILO.

Članom društva Marije Pomagaj, št. 79 K. S. K. J., se s tem potom naznanja, da bo imelo društveno seja, glavna letna seja, pri kateri se bo volil odbor za prihodnje leto, in na dnevnem redu bo še več važnih stvari. Toraj uljudno vabim vse člane, da se v polnem številu udeležijo te seje, ker kdor se ne udeleži te seje brez tehtnega vzroka, zapade kazni po pravilih. Dalje tudi prosim vse člane, da ako le mogoče plačajo svoj asament na prihodnji seji, da se morejo potem knjige urediti, in podati natančen račun. — Prosim vas tudi, da gotovo vsi prinesete na sejo svoje in svojih žena certifikate, da jih bom imel pri roki, kar jih bo sobrat glavni tajnik zahteval.

Z bratskim pozdravom

Math Jereb, tajnik.

NAZNANILO.

Is urada društva sv. Cirila in Metoda št. 59 K. S. K. J., Eleveth, Minn.

Vse člane omenjenega društva se opozarja in prosi, da se gotovo udeležijo glavne letne seje dne 12. decembra t. l. ob pol dveh popoldne v navadnem prostoru radi volitev odbornikov za leto 1916.

Dosti je vas članov, ki se niste udeležili niti ene seje v letu; zato reš udeležiti se prihodnje glavne seje polnoštevilno.

Sobratskim pozdravom

Frank Peterlin, tajnik.

NAZNANILO.

Tem potom se uradno naznanja vsem članicam društva sv. Ane št. 156 v Chisholmu, Minn., da se gotovo udeležijo prihodnje in glavne seje dne 5. decembra t. l. ker bo volitev odbora za leto 1916 in še več drugih važnih točk.

Torej na svidenje dne 5. decembra!

Katarina Staudohar, tajnica.

Is urada društva sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J. Joliet, Ill.

Ker je zgoraj omenjeno društvo na zadnji mesečni seji razmotrivalo nasvet glavnega tajnika K. S. K. J. priobčen v 39 šte. "Glasila K. S. K. Jednote" v zadevi ustanovitve otroškega oddelka, se tem potom uradno naznanja, da smo člani tega društva zadovoljni z ustanovitvijo navedenega novega oddelka. To bi bilo vsekakor koristno za našo podporno organizacijo, ako nam to državni zakon dovoljuje. Potreba je le še, da bi nam glavni tajnik K. S. K. J. bolj natančno razložil, kako bi zamogel ta oddelak napredovati?

Ker bo dne 5. decembra t. l. letna seja našega društva in ob enem tudi volitev odbora za l. 1916 opominjam in prosim vsled tega vse člane našega društva, da se navedene seje v polnem številu udeležijo.

Sobratski pozdrav

John Vidmar, taj.

Chisholm, Minn.

Cenjeno uredništvo:—

Prosim, odmerite mi malo prostora v našem ljubljem listu, kajti mislim, da je to prvi dopis od našega društva sv. Ane št. 156, pripadajoče pod našo slavno K. S. K. Jednoto.

To društvo, ki je bilo ustanovljeno šele pred letom dni, hvala Bogu lepo napreduje. Imamo v prvi vrsti dobre uradnike, pa tudi med članicami vlada lepa sloga. Pri mesečnih sejah se večkrat pošteno zveselimo.

Naše društvo ima tudi svojo bolniško blagajno, v katero se plačuje po 50c na mesec. Ker smo hvala Bogu vse bolj zdrave, naša blagajna vedno narašča.

Drage mi Slovenke v Chisholm in kolic! Kako lepo priliko imate za pristop k dobrem katoliškem podp. društvu in močni Jednoti. Večina vaših mož je zavarovanih pri tej Jednoti. Pridružite se še ve pod zastavo naše mogočne Jed-

note! Čemu bi se odtujevale ali sramovale svoje slovenske narodnosti. Pokažite se tudi v novi domovini, da je narodna in verska zvestost nas Slovencek trdna, kakor skala. Le pogum in korajžje! Pridružite se nam, kar bo za Vas velike koristi in vrednosti.

Iskrene pozdrave do vseh članic in članov K. S. K. J.!

Članica dr. sv. Ane št. 156.

Canonsburg, Pa.

Cenjeni sobrat urednik!

Ker mislim, da je med številnimi našimi člani in članicami tudi nekaj takih, ki se ne zanimajo za čitanje pravil in našega Glasila, — bi človek take člane lahko sodelal, da so isti pripravljeni na vsak migljaj omahniti. Vsled tega sem se odločil napisati sledeče vrstice osobito članom našega društva sv. Jeronima št. 153 K. S. K. J. v resen prevdarek.

Kakšne sadove deli naše društvo v zvezi z K. S. K. Jednoto? Naše društvo daje svojim članom in članicam v slučaju bolezni sleherni dan \$1.00 podpore tekom 6 mesecev; v ta sklad plačujemo po 75 centov na mesec. Od 6 mesecev do 1 leta pa plačuje K. S. K. Jednota po \$20 mesečno, seveda če je član zato posebej zavarovan.

Glejte dragi bratje in sestre! To je lepa podpora v slučaju bolezni. Zaradi tega nikar ne verujte lažnjivim govoricam: Kaj boš pri tem društvu, saj ne boš dobil nikake podpore! Čemu ne? Saj plačujemo vendar vsak po 75c mesečno v ta sklad. Ako bi se pa slučajno včasih kaj več podpore izplačalo bolnikom kakor je bilo dohodkov, kajpa je, če prispevamo zato s kakim kvodom posebne naklade? Kaj, ali ni morda tudi pri drugih Zvezah in Jednotah posebnega asessenta ali naklad? Le poglejte, in čitajte, kako so vedno njih bolniške blagajne izžerpane.

Glejte, dragi mi bratje in sestre. Naše društvo je še mlado, komaj 18 mesecev staro, kaj ne? Pa je v tem kratkem času izplačalo svojim bolnim članom že \$270 (dvesto sedemdeset dol.) Pomislite tedaj, če ni res to dobrodelno ali podporno društvo? In dasiravno smo že toliko bolniške podpore izplačali, vendar imamo danes še \$267.17, dvesto šest deset sedem dol. in 17c) skupnega premoženja.

Kaj pa naša K. S. K. Jednota? Pri nji se lahko zavarujete za svoto \$250; \$500; ali \$1000. — Ta Jednota plačuje podporo za raznovrstne poškodbe in tudi za nekatere notranje operacije. (Glej stran 81 in 82 Jed. pravil.) Naša

Splošni sobrat urednik!

Zima je zopet potrkala na vrata narave. Z njo vred je pa došla tudi vesela novica, da se je tu baš sedaj začelo boljše delati. Naši lovci imajo letos srečo, da je kaj. Mogoče so se ti priporočili pred odhodom na lov sv. Evstahiju, patronu lovcev za blagoslov in srečo. Poleg manjše divjačine, kakor: lisice, volke, divje kokoši, race itd. so sledeči rojaki prinesli domov tudi dosti večjega plena. Tako je rojak Lamut ustrelil veli-

kanako srno. Čampa srnjaka z odrastki na košatih rogovih; Louis Mramor tudi 5 let starega srnjaka; Sterle lepo, leto mlado srno in Gradišar ravno tako. A. Grzin je pa pogodil kot vola velikega severnega jelena. Poleg teh veselih lovskih novic je tudi drugače tu vse v redu. "Suhaci", ki si delajo toliko preglatice tukaj, so kar naprej poraženi. Njih veselje, da bi bile tu gostilne že 1. novembra zaprte, se jim spremeni v žalost, kajti ta stvar se vedno naprej podaljšuje. Sedaj bodo imeli menda gostilne na Chisholmu še od 1. marca 1916 odprte.

Tudi botra Štoklja se večkrat oglasi v tej naselbini. Kar prišli in pušči tu, ali tam fletnega faraka, ali pa deklcio, za kar so tacega obiska željni bolj prosili. Tako je ta priljubljena puica zadnje dni pustila kar dva krepka dečka, prvorojenčka pri rojaku J. Drobniču. Čestitamo!

Rojaki tukaj sedaj prav marljivo obiskujejo večerne šole, kar je vse hvale in posnemanja vredno! Tako je tudi opaziti v Mestni knjižnici (Library) v slovenskem oddelku vedno mnogo rojakov, ki željno čitajo ter si izposojujejo razne slovenske knjige.

Tu imajo Slovenci krasno cerkev, le dvorane jim še manjka.

S pozdravom

M. Pogorelec.

La Salle, Ill.

Cenjeni sobrat urednik!

Zopet vas hočem nadlegovati ter vas prosim, da bi sledeče vrstice priobčili v "Glasilo K. S. K. Jednote".

Najprvo naj omenim o slavnosti zopetnega blagoslovljenja naše prenovljene društvene zastave, ki se je vršilo, kakor že poročano dne 14. nov. Dolžnost me veže, kot podpredsednika društva Vit. sv. Martina št. 75 K. S. K. J., da o tem naznanim javnosti.

Omenjeni dan dopoldne so se zbrali naši vrli vitezi v dvorani br. Jos. Vodšenka, odkoder so odkorakali pod društveno zastavo vitezov sv. Marka št. 460 N. H. 2 v slovensko cerkev sv. Roka. Zastava je bila pred daritvijo sv. maše blagoslovljena po domačem župniku Rev. Fr. Šalovnu. Po tem še izvršenem obredu je imel Rev. Šaloven ganljiv nagovor o pomenu društvene zastave. Veže me torej dolžnost, da se na tem mestu prav pristržno zahvaljujem našemu domačemu č. g. župniku za krasne besede. Dalje izrekam tudi lepo zahvalo botrom zastave Mr. M. Povšetu in Mr. Fr. Kunstu za lepo darilo v prid zastavi.

Prav radi se spominjamo onih dni, ko smo bili krepki in polni zdravja in življenja, in ko si bil v zvesti, da je ta svet nebeški raj, poln sreče in veselja za nas. Kaj nas je zadelo, da nismo več onega mnenja; da smo premenili svoje navade in se odtujili od srednje poti, ki se imenuje zmernost v vsaki stvari? Vrnimo se k starim navadam, k navadni hrani, k bolj resnemu delu, k svežemu zraku, a zlasti pa moramo pazno skrbeti za svoje prebavne organe, da preprečimo zabasnost in nje posledice, ter slabost in nervoznost. Kakor hitro opazimo nered, ne pozabimo na

To zdravilo je jako važnega pomena, ker pospešuje delovanje prebavnih organov in tako nam povrne prejšnje navadno zdravje za dobo dokler zopet ne pademo v razvado.

To zdravilo tudi —

PREKINE BOLEČINE IZ DEORJA,
ODSTRANI ZABASANOST,
DOPRINESE OKUS DO HRANE,
POMAGA PREBAVLJATI,
OKREPČA PREBAVNO MOČ,
OHRANI ORGANE DELAVNE,
ODSTRANI NERVOZNOST.

Urejuje, okrepuje, daje novo moč, prepreči in odstrani zabasnost, potlača glavobol, daje pomoč dekletom in ženam v slučaju nepravilnosti, ter vseh drugih enakih boleznih.

Ako hočete preprečiti bolečine, imejte vedno priročno TRINERJEVO LINIMENT in ribljite telo z njim kadar čutite najmanjšo bolelost, bodisi revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

VRNIMO SE!

V LÉKARNAH

CENA \$1.00

Trinerjevo Ameriško Zdravilo Grenko Vino

To zdravilo je jako važnega pomena, ker pospešuje delovanje prebavnih organov in tako nam povrne prejšnje navadno zdravje za dobo dokler zopet ne pademo v razvado.

To zdravilo tudi —

PREKINE BOLEČINE IZ DEORJA,
ODSTRANI ZABASANOST,
DOPRINESE OKUS DO HRANE,
POMAGA PREBAVLJATI,
OKREPČA PREBAVNO MOČ,
OHRANI ORGANE DELAVNE,
ODSTRANI NERVOZNOST.

Urejuje, okrepuje, daje novo moč, prepreči in odstrani zabasnost, potlača glavobol, daje pomoč dekletom in ženam v slučaju nepravilnosti, ter vseh drugih enakih boleznih.

Ako hočete preprečiti bolečine, imejte vedno priročno TRINERJEVO LINIMENT in ribljite telo z njim kadar čutite najmanjšo bolelost, bodisi revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Jos. Triner

Izdrevatelj

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

Razne stvari.

Slavni aviačični poročnik Trouvé.

Bavno tako me veže tudi dolžnost, da se zahvalim gospodični Josipi Bregač in gđ. Annie Jerin za posredovanje, naši zastavi podeljeni vose, ki je zalisal križ zastave. To je zahvaljujem al. odboru društva sv. Marka N. H. Z., ker je nas spremlilo s svojo lepo zastavo v cerkev in od tam na določeno mesto v dvorano rojaka Avgusta Barboriča, kjer se je vršil slavnostni banket. Tukaj smo se pri obloženih mizah izvrstno pokrepčali, kajti jedil in pijače je bilo v izobilju kakor na kakšnem ženitovanju. Bilo je vse zadovoljno, veselo in korajžno, osobito, ko nam je še naš vitez Jos. Anžlovar zaigral nekaj prav lepih polk, da smo lahko plesali.

Tudi dosti lepih govorov je bilo slišati. Posebno sem se razveselil, ko sem prvič slišal nagovor našega sobrata predsednika Fr. Mišjaka, ki je najprvo vse navzore prisrčno lepo pozdravil, in potem v jedrnatih besedah razložil pomen slavnostnega dne. Njemu je sledilo še več drugih govornikov. Med lepo zabavo in prepevanjem naših milih slovenskih pesmi nam je čas prerano potekel. Razšli smo se vsak na svoj dom mirno in v zavesti, da nam ostane dan v prijetnem spominu še mnoga, mnoga leta.

Predno pa končam, bi kmalu pozabil zahvaliti se še našemu vrlu rojaku Avgustu Barboriču, ki je dal nam ta dan svojo dvorano brezplačno na razpolago; poleg tega pa še en polovičar fine pive ter 10 galon vina. Lepa hvala tebi rojak, kakor tudi vsem drugim, ki so kaj pripomogli, da se je ta slavnost tako lepo izvršila!

Sedaj pa prav lepo in sobratko pozdravljam vse sobrate in sestre naše sl. K. S. K. J. ter vam ob enem že v naprej vošim prav vesele in zadovoljne božične praznike, ter srečno novo leto 1916!

Anton Strukel, podpredsednik.

Hibbing, Minn.

Cenjeno uredništvo: —

Izmed najstarejših naselbin na Mesaba Range je mesto Hibbing, Minn. To mesto je skoraj že kroginkrog spodkopano z odprtim železnim rudnikom in drugimi rudniki v okolici ter šteje približno 10.000 prebivalcev.

Tudi to mesto spada še pod indijanski teritorij, kar se tiče prodaje opojnih pijač. Postava, ki se ozira na to, je bila narejena še pred nekakimi 50 l. in prepoveduje celo, da se v takem okraju opojne pijače niti piti ne sme. O tej nepričakovani prepovedi se sedaj tu mnogo govori. Gostilne bi morale biti pravzaprav zaprte že 1. novembra, pa so ta rok zopet za nekaj dni podaljšali.

V Hibbingu imajo naši rojaki precej močno društvo sv. Barbare, šteje 40 spadajoče h K. S. K. J. Tajnik tega društva, sobr. Povša je tudi staroznan glavni odbornik te Jednote, nekako kar ukoreninjen v tem odboru.

V bližini Hibbinga so tudi predmestja z več, ali manj Slovence; kakor n. pr. v Carson Lake. Tukaj živi precej naših rojakov. Ravno ob času mojega obiska so ondi obhajali veselo ženitovanje ali poroko rojaka Josip Dratarja ter gđ. Pogorelec. Novoporočencema mnogo sreče!

Tukaj v Carson Lake živi tudi precej Italijanov in drugih Balkancev. Vsled tega pride v tem kraju zaradi sedanje evropske vojne večkrat do prepira; da, včasih tudi do prave krvave fanatične vojne s pretepi.

Zadnje dni so obhajali tukaj tudi neko veliko srbsko svatbo. Vožilo se je kakih 40 avtomobilov z svati; avtomobili so bili vsi lepo okrašeni z venci in narodnimi slovenskimi trobojnicami. Pri tem mi je prišla na misel tudi naša slovenska trobojnica, ki se mora sedaj skrivati, kakor zaničevana vdova v beli Ljubljani, med tem ko se šopiri odmi turška zastava s polumesecem in pa germanska. — Kaj hočemo? Moč in sila orožja spreminja čase in narode! —

Z delom gre tu okoli še dobro; le kdor ga ima, ga drži, kajti če ga kdo pusti, je težko zopet nazaj sprejet.

S pozdravom

M. P.

Dijaki šole "izkušeni," nikdar iste ne dovršijo.

Čim več denarja imaš, tem bolj nered istega posojuješ.

svoje poljske knjižnice, sploh vse narodne institucije. Knez Czartorski je svojčas pri sultanu izposloval posebno privilegije za te poljske naseljence; ni jim bilo treba plačevati davkov, niti služiti pri vojaštvu in postavljeni so bili pod pokroviteljstvo francoskega poslanika. Pred 10 leti je francoski poslanik to pokroviteljstvo odložil, a s pomočjo avstrijskega poslanca so naseljenci rešili vsaj en del svojih privilegijev. Naseljenci so nekaki kmetje-plemeniti. Bavi se največ z mlekarstvom in sadjarstvom, a tudi turški letoviščarji jim dajo lepe zaslužke. Začetkom sedanje vojne se je zgodilo, da je bil eden najuglednejših adampoljskih Poljakov na zlobno denunciacijo aretovan kot vohun, vled česar so se začele proti celi naselbini represalije, a izkazalo se je, da je bila denunciacija neutemeljena in zdaj uživa poljska naselbina popoln mir.

Kolona dveh milijonov ujetnikov na maršu.

Dandanes že vsakdo ve, kakšna je kolona; vrste se četvorice mož v eni redi. Če bi se postavili naši ujetniki v maršno kolono, vzemimo, da jih je samo dva milijona, čeprav vemo, da se je vsled velikih zmag v zadnji dobi njih število znatno povečalo, bi to bila armada 8000 pehotnih stotnij, to je okrog 670 polkov ali približno 170 pehotnih divizij. Če računimo armadni zbor v vojnem stanu s 40.000 vojaki, bi bilo to 50 armadnih zborov. Nemčija jih ima v miru samo 25! Če naj stopi teh 8000 stotnij na cesto, mora biti 480 kilometrov dolga. Ako bi bila kolona opremljena za vojno in imela s seboj vso potrebno prtljago, bi komaj zadostovala cesta, ki bi merila 900 kilometrov. Če se postavijo pred to kolono, moraš čakati 92 ur, da pride mimo tebe. Da bi moštvo v resnici prehodilo onih 480 kilometrov, bi potrebovalo 14 dni, da pride zadnji mož na svoj cilj. Vsak dan pa bi morali ujetniki prehoditi po 35 kilometrov, da bi zmagali to pot v 14 dneh. Če bi hodili v pripravljenosti za boj, opremljeni za vojno, z vso prtljago, bi potrebovali mesec dni hoda. Če bi se ta kolona vojno pravilno oskrbovala, bi rabila na dan 4 do 5 tisoč volov ali 12 do 15 tisoč prašičev, oziroma 40 do 50 tisoč telet. Vrh tega še 30.000 stotov kruha. Če bi se ta kolona razvrstila v vojno črto, bi zavzela pas kakih 3000 kilometrov, jarkov za polno postavo pa bi mogla izkopati enega dopolne do 2000 km.

Besarabija.

"Viatza Romaneasca" priobčuje članek besarabskega Rumuna Aleksija Noura, v katerem je Besarabija čisto na kratko sledeče opisana:

Besarabija zavzema pet milijonov hektarjev najbolj rodovitnih njiv. Na obale ob rekah in morju odpada: 1000 km na Dnjestr, 650 na Prut, 20 na Donavo, a 100 na Črno morje. Prebivalstvo šteje 3 milijone duš, in sicer: 2.100.000 Rumunov, 300.000 Rusinov, 300.000 židov, samo 100.000 Rusov, 600.000 Bolgarov, 50.000 Nemcev, 40 tisoč drugih narodnosti. Mesta imajo prebivalcev: Chisinaul 140.000, Akerman 60 tisoč, Bender 55.000, Ismailia 50.000, Balči 45.000, Soroca 30.000, Hotin 30.000, Orhei 25.000, Bolgrad 25.000, Chilia 15.000, Reni 15.000, a razen tega ima še 25 trgov s 4000 do 9000 prebivalcev. Samostani imajo 400 tisoč hektarov zemljišč, 1000 je veleposestnikov, katerih posestva merijo več kot 600 hektarov, a 2.700.000 hektarov je v kmečkih rokah. Sedanji državni dohodki, ki gredo vsi v rusko državno blagajno, znašajo letno 250 milijonov frankov, a izdatki samo 130 milijonov, ter znaša letni prebitek 120 milijonov frankov.

Nemško zlato za Turčijo.

"Berl. Tagblatt" poroča: Bukareški listi javljajo, da je te dni poslala Nemčija en vagon, v katerem se nahajalo 4830 kg zlata v nemških markah, več kosov suhega zlata in velika svota nemških bankovcev, skozi Romunijo v Turčijo.

Ustavljeni list.

"Zeit" poroča: Od 16 čeških političnih listov na južnem Češkem jih izhaja le še 8. Pet jih je bilo uradno ustavljenih in sicer 1 v Taboru, 1 v Strakoniceh in 3 v Budjovicah.

BODITE PREPRIČANI

kadar ste poslali denar v staro domovino skozi "A. S.", da bo isti prišel zanesljivo in točno v roke prejemnika, in sicer tako sigurno ter brez vsakršnega odbitka v 20. do 30. dneh, kakor če mu ga bi vi osebno vročili.

Gostoma slišimo, da pridejo denarji poslani skozi našo družbo, po več dni prej kakor pisana.

Nad stotisoč kron smo že letos poslali, pa še ni bilo pritožbe.

Mi pošljamo denar po pravi dnevni ceni denarja, katera se menja.

V stari domovini izplača denar c. kr. pošta potom c. k. poštne hranilnice na Dunaju ali v Budimpešti, ali potom Prve Hrvatske štedionice u Zagrebu.

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro zastonj, poštne ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočnem pismu kar gotov papirnat denar.

Mi imamo najboljšo svezbo, po kateri pride denar najzanesljivejši in se izplačuje najtočneje.

Mi garantiramo vsako pošiljatev.

Lastniki naše družbe so znani slovenski veljaki in so eden za drugega odgovorni, zato se ni bati nikakoršne nepravilne, če pošljete denar skozi naše posredovanje.

BOŽIČNA DARILA

v staro domovino pošljajte rojaki in rojakinje najraje v GOTOVEM DENARJU. Posebno letos bodo božična darila iz Amerike toliko bolj dobrodošla in hvaležnejše sprejeta, ker tam vlada pomanjkanje in silna draginja radi vojske.

5 kron pošljemo zdaj za \$ 75

50 kron pošljemo zdaj za 7.50

100 KRON ZA \$14.98

500 kron pa za \$74.50

Pri teh cenah je poštnina že vračunana.

Predno pošljete večjo vsoto pišite nam za nižje cene, da vam prihranimo denar.

Pošiljajte in pisma naslovite na: AMERIKANSKI SLOVENEČ Joliet, Illinois.

"ČAS"

edini slovenski mesečnik, kateri izhaja na 36 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo en dolar — Posamezne številke 25c.

Naslov:

"Čas", 2711 S. Millard Av., Chicago, Ill.

M. POGORELEC

trgovec z zlatino

29 E. Madison St. Room 1112.

CHICAGO, ILL.

Pišite po cenik!

United Undertaking Co.

POGREBNIKI

Podjetje, s katerim se v sveti tudi Slovenci.

Na vogalu Union & D. St., Pueblo, Colo.

Se priporoča Slovence na blagohotno naklonjenost. 5.17.16

Marija Sluga

2225 So. Wood St. Chicago, Ill.

TELEPHONE: CANAL 298

izkušena in z dravnim dovoljenjem potrjena

BABICA

se ugodno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam.

Vsem Slovence in Hrvatom priporočam mojo gostilno

"Hotel Flajnik",

3329 Penn Avenue,

v kateri točim vedno sveže

PIVO, ŽGANJE, VINO IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obisk. — Vsi znanci in nemanci vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!

GEO. FLAJNIK, LASTNIK, 3329 Penna. Ave. — Pittsburg, Pa.

ZA VSEBINO OGLASOV ni odgovorne za uredništvo, ne za prejemnika.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovence, da ulagajo denar pri nas bodisi na šekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantne pogoje.

Plačujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če želite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Zdr. držav. Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik sadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kurzu. Oddajamo v najem varnostne škatlice po \$3.00 na leto za shranje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poslojpe, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

"NASLOV"

V slučaju da bi katerikoli čitatelj po raznih državah kadarkoli potreboval kaj za nakup pohištva (hišne opreme) kakor: pohi, postelje, omare, preproge itd. ali vse kar k temu spada, naj se obrne za cene in pojanila na sledeči naslov:

A. GRDINA, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Blago pošiljam v zadovoljnost odjemalcev; to jamčim s svojim poštenjem. Ker trgujem še nad 11 let, imam že dovolj skušnje in upam da marsikomu točno poštešem in mu prihranim kak dolarček.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

ANTON GRDINA, trgovec in pogrebnik.

Pozor krajevna društva K. S. K. J.

Kadar potrebujete nova društvena pravila, pisma ali koverta, vstopnice za razne veselice ali druge tiskovine, obrnite se tudi na:

Narodno Tiskarno

2146-2150 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILLINOIS

Ta vam bode izvršila vse tiskovine v najboljši zadovoljnost glede cene in ličnega dela. Pri nas je vse osebje unijako. Imamo tudi Slovence zaposlene. — Osobite vam priporočamo zelo priprave in prikladne "Vpelišne knjižice" za člane, ali članice, katere rabijo tajniki ali blagajniki pri mesečnih sejah. Te knjižice so sestavljene zelo praktično za vsako društvo. Imajo posebno razdelbo vplačevanj in potrdila za 10 ali 20 let. Razdelba zasmetov je narejena na posebni tabelici in na podlagi "National Fraternal Congress Rate". Knjižice so tiskane ali narejene v malem šepnem formatu in so trdo vezane. Pišite po vzorec, kojega vam dopolnjemo takoj brezplačno. Opomba: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote."

Martin Nemanich

slovenska gostilna in restavracija

Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!

Zaloga in prodaja pristnega

domačega vina.

Telefon: Canal 80

1900 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

JOSIP PERKO

SLOVENSKA GOSTILNA

2236 S. Wood Str.

Chicago, Illinois

Telefon: Canal 298

Se priporoča rojakom Slovence na obilen poset. "Dobra potreba in dobra pijača", to je moje goalo.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja

JOSIP SVETE 1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONCORD RDEČE VINO 60c. galona.

CATAWBA BELO VINO 80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjših naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

—Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.— Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

Od ustanovitve do 30. septembra 1915. skupna izplačana podpora \$1.091.046.43.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomočnik tajnika: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černa, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič, box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povaha, 311 — 3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Frančič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihel Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2027 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikačje se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Še posebej, društvene vesti, razna namani, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE," 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

IMENA UMRlih ČLANOV IN ČLANIC.

Namnilo ases. šte. 12—15, za mesec december 1915.

- 13236 John Petrovič, star 25 let, član dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., umrl 8. nov. 1915. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 10. sept. 1908. R. 18.
- 137 Josip Mavrič, star 5 let, član dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., umrl 4. nov. 1915. Vzrok smrti: Ponesrečen na železničnem tiru. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 5. sept. 1897. R. 37.
- 20170 Karol Kambič, star 18 let, član dr. sv. Cirila in Metoda 8, Joliet, Ill., umrl 29. okt. 1915. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 15. marca 1914. R. 16.
- 3515 Frančiška Pire, stara 33 let, članica dr. sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., umrla 17. okt. 1915. Vzrok smrti: Zastrupljenje krvi. Zavarovana za \$1000.00. Pristopila k Jednoti 15. sept. 1908. R. 25.
- 1330 Marija Moherčič, stara 55 let, članica dr. sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., umrla 3. nov. 1915. Vzrok smrti: Zastrupljenje krvi. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 1. jan. 1901. R. 40.
- 10965 Josip Virant, star 51 let, član dr. sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., umrl 24. okt. 1915. Vzrok smrti: Oteklina pljuči. Zavarovan za \$500.00. Pristopil k Jednoti 24. jan. 1907. R. 42.
- 2838 Marjeta Cvetkovič, stara 33 let, članica dr. sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y., umrla 8. nov. 1915. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 13. sept. 1906. R. 23.
- 4877 Marija Križmanič, stara 33 let, članica dr. Marije Vnebovzete 77, Forest City, Pa., umrla 9. nov. 1915. Vzrok smrti: Vnetje črev. Zavarovana za \$1000.00. Pristopila k Jednoti 12. marca 1911. R. 28.
- 20270 John Sedmak, star 31 let, član dr. sv. Jeronima 153, Canonsburg, Pa., umrl 12. nov. 1915. Vzrok smrti: Črevesna jetika. Zavarovan za \$500.00. Pristopil k Jednoti 2. maja 1914. R. 49.

IMENA POŠKODOVANIH IN OPERIRANIH ČLANOV IN ČLANIC.

- 18180 Friderick Korevec, član dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., operiran 21. sept. 1915. Opravičen do podpore \$50.00.
- 4073 John Gradisar, član dr. sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., izgubil vid na levem očesu 26. julija 1915. Opravičen do podpore \$250.
- 2375 Terezija Čerňič, članica dr. sv. Jan. Krstnika 60, Wenona, Ill., operirana 20. okt. 1915. Opravičena do podpore \$50.00.
- 13803 Antonija Robida, članica dr. Vit. sv. Martina 75, La Salle, Ill., izgubila desno oko 22. sept. 1915. Opravičena do podpore \$250.
- 17161 Onton Lukančič, član dr. Marije Pomagaj 79, Waukegan, Ill., operiran 3. nov. 1915. Opravičen do podpore \$50.00.
- 9341 John Zalar, član dr. Marije Pomagaj, 79, Waukegan, Ill., operiran 14. okt. 1915. Opravičen do podpore \$50.00.
- 3602 Katarina Judnič, članica dr. sv. Antona Pad. 87, Joliet, Ill., operirana 20. sept. 1915. Opravičena do podpore \$50.00.
- 3215 Frančiška Pirnat, članica dr. sv. Ane 105, New York, N. Y., operirana 4. avg. 1915. Opravičena do podpore \$50.00.
- 20786 Josip Savesnik, član dr. sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., operiran 2. okt. 1915. Opravičen do podpore \$50.00.

Pristopile članice.

- K dr. sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 21193 Gregorič Josip F. 26,500, spr. 7. nov. 1915.
- K dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 21194 Jure Anton 43, 1000, spr. 7. nov. 1915.
- K dr. Vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 21195 Klemešič Jurij 17, 1000, spr. 14. nov. 1915.
- K dr. Jožefa 12, Forest City, Pa., 21196 Potočnik Alojzij 17, 1000, spr. 10. okt. 1915.
- K dr. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., 21197 Terlep Josip 20, 1000, — 21198 Baltič Franc 21, 1000. — 21199 Siročelj Ivan 26, 1000. — 21200 Zbečnik Anton 25, 1000. — 21201 Laurič Anton 26, 1000. — 21202 Mlakar Anton 25, 1000. — 21203 Mlakar Franc 83, 1000. — 21204 Papež Ignac 36, 1000, spr. 7. nov. 1915.

- K dr. Mar. Devise 83, Pittsburgh, Pa., 21205 Pavlakovič Josip 16, 1000, spr. 8. nov. 1915.
- K dr. sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 21206 Malešič Anton 22, 1000, spr. 15. nov. 1915.
- K dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., 21207 Dikovič Jurij 43, 1000, spr. 2. nov. 1915.
- K dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 21208 Brajkovič Matija 19, 1000. — 21209 Huzjak Martin 26, 1000. — 21210 Jazvec Ivan 26, 1000. — 21211 Brajkovič Ivan 30, 1000. — 21212 Jazvec Miha 32, 1000, spr. 7. nov. 1915.
- K dr. sv. Alojzija 47, Chicago, Ill., 21213 Mrnjec Filip 24, 1000, spr. 14. nov. 1915.
- K dr. sv. Petra in Pavla 51, Ironmountain, Mich., 21214 Rihtaršič Jakob, 27 500, spr. 7. nov. 1915.
- K dr. sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y. 21215 Troha Frank 21, 500, spr. 6. nov. 1915.
- K dr. sv. Vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio, 21216 Sigler Jurij 36, 1000, spr. 14. nov. 1915.
- K dr. sv. Jurija 64, Etna, Pa., 21217 Pikec Josip 21, 500. — 21218 Požar Nikolaj 31, 1000, spr. 20. nov. 1915.
- K dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 21219 Kirinčič Ivan 34, 500. — 21220 Perše Franc 37, 500, spr. 14. nov. 1915.
- K dr. sv. Ant. Pad. 87, Joliet, Ill., 21221 Čankó Franc 23, 1000, spr. 14. nov. 1915.
- K dr. sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa., 21222 Dominkuš Ivan 21, 500. — 21223 Matek Franc 22, 500. — 21224 Mikšič Matov 29, 1000. — 21225 Bedek Josip 33, 500. — 21226 Spudič Josip 40, 1000, spr. 14. nov. 1915.
- K dr. Frid. Baraga 93, Chisholm, Minn., 21227 Košmerl Jernej 26, 500. — 21228 Bartolj Josip 26, 250. — 21229 Pavlič Josip 26, 250. — 21230 Barkovič Franc 34, 1000. — 21231 Debeljak Ivan 34, 1000. — 21232 Mlakar Anton 42, 500, spr. 14. nov. 1915.
- K dr. sv. Jožefa 103, Milwaukee, Wis., 21233 Kostanjevec Jožef 20, 500. — 21234 Rupnik Jakob 39, 250. — spr. 14. nov. 1915.
- K dr. sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 21235 Parkel Ivan 18, 500, spr. 14. nov. 1915.
- K dr. sv. Cir. in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 21236 Zaverl Franc 31, 1000. — 21237 Miheličnik Josip 45, 1000. — spr. 7. nov. 1915.
- K dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 21238 Uhernik Anton G. 17, 1000, spr. 21. nov. 15.
- K dr. Mar. Sed. Žalosti 50, Allegheny, Pa., 21239 Rožič Martin 26, 1000. — 21240 Jesih Peter 33, 1000. — 21241 Herljevič Matija 39, 1000. — 21242 Bosiljevec Josip 40, 1000, spr. 14. nov. 1915.
- K dr. sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio, 21243 Štimec Alojzij 29, 250. — spr. 21. nov. 1915.

Pristopili članice.

- K dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., 7533 Lutar Ana 29, 500. — spr. 1915.
- K dr. sv. Petra 30, Calumet, Mich., 7534 Weiss Josipina 23, 1000. 7535 Vesel Ana 25, 1000. — 7536 Turk Ana 30, 500. — 7537 Madronič Marija 37, 1000. — spr. 14. nov. 1915.
- K dr. Marija Pomagaj 78, Chicago, Ill., 7538 Tič Angela 18, 500. — 7539 Wencel Barbara 19, 1000. — 7540 Tič Franca 20, 500. — 7541 Znidaršič Franca 34, 250, spr. 21. 1915.
- K dr. sv. Ime Marije 133, Iron Mt., Mich., 7542 Kuhar Ana 27, 1000. — 7543 Jakša Milka 23, 1000, spr. 16. okt. 1915.
- K dr. Mar. Sed. Žalosti 50, Allegheny, Pa., 7544 Kralj Ana 28, 500, spr. 14. nov. 1915.

Pri sejah tekoma meseca decembra vršiti se imajo volitve uradnikov in uradnic krajevnih društev K. S. K. Jednote. Priznati moram, da odborniki (ice) s katerimi sem posloval letošnje leto, zaslužijo splošno priznanje in pohvalo za njih marljivost in dobro delo, ki so ga opravljali. Vse poslovanje se je vršilo v kolikor največ mogoče praviem redu, točno in v lepem bratskem sporazumu. Valed tega priporočam slavnemu članstvu, da pri prihodnjih volitvah skake hvaležnost vsem dobrim in marljivim delavcem in delavkam uradnikom (icam) v tem, da se jih ponovno izvoli v odbore. Uradnik (ica), ki se enkrat delu priuči, veliko laglje deluje in opravlja posle v zvezi z društvom in Jednoto, kakor pa oni, ki mu posel ni znan. Torej izvolite ponovno v odbor člane in članice, ki se dosedaj opravljali uradniške posle v zadovoljstvo in napredek društva in Jednote. V slučaju pa, da eno ali drugo društvo namerava napraviti kako spremembo pri uradniških (icah), potem pa prosim in priporočam cenjenim društvenikom (icam) dotičnih društev, da pri izboranju odbornikov (ic) ne gledajo na prijateljstvo ali sorodstvo, marveč volijo v odbor osebe, ki so sposobne in zmogne opravljati uradniški posel. Ni rečeno, da nimamo pri društvih članov ali članic, ki bi ne mogle voditi in opravljati društvinih uradniških poslov. Imamo jih! in še veliko jih imamo. Toda mnogokrat se pripeti, da se oziroma pri volitvah na prijateljstvo in se ne gleda na sposobnost. Na drugi strani se zopet samo iz kake male mržnje ali pa nalašč izvoli v odbor osebo, ki ni večja društvenega uradniškega posla. Radi tega apeliram na slavnega krajevna društva, da pri volitvah ravnaajo po previdnosti in izvolijo v odbor člane in članice, ki bodo v ponos in čast društvu in Jednoti. Od delujočega odbora je odvisen obstanek in napredek društva in Jednote. Volite torej po svojem lastnem prevdaru in razsodnosti kar najbolj mogoče!

Društvenim tajnikom (cam) naznanjam, da bodem z ases. šte. 12—15 razposlal listine "Imena uradnikov", ter prosim, da tiste takoj po izvolitvi odbora izpolnejo in mi jih pošljejo. Zahteva se oba lista, to pa radi tega, ker eden list se rabi v glavnem uradu, drugega pa hočem odposlati na upravništvo Jednotinega Glasila.

Želeč najboljšega uspeha pri prihodnjih volitvah, beležim spoštovanjem in bratskim pozdravom udani Vam

Joseph Zalar, gl. tajnik, K. S. K. J.

Joliet, Ill., 24. novembra 1915.

Slike iz vojne.

RANJEN IN UJET.

Narednik 27. domobr. pešpolka Karol Hvalič, doma iz Podgore pri Gorici, ki je bil v Karpatih ranjen in ujet ter se je sedaj vrnil v domovino z drugimi avstrijskimi invalidi, piše svojemu prijatelju iz Litomerice na Češkem dne 18. sept. 1915:

Dragi prijatelj! Na vprašanja v Tvojem zadnjem pismu, kako je bilo z menoj, odkar sem šel drugič v vojno, Ti v kratkem odgovarjam tako-le:

Bilo je meseca februarja 1915, mislim, da ravno na dan sv. Veronike, ko sem zvedel, da mi bo zopet oditi na vojno. Tisti dan sva se odločila s prijateljem L. in bla sva k spovedi; potem sva se še nekaj časa mudila v cerkvi in molila. Saj vem, da se boš čudil ali

sploh verjel ne boš, ker prej to ni bila moja navada. Toda vojna človeka marsičesa nauči.

Tisti dan, ko smo se poslovili od bele Ljubljane, sem bil ves v šopkih, srce pa mi je pravilo, da se ne vrnem več. Težko sem se poslovil od svoje izvoljenke, ki je nekje tam doma.

Vojna dobro veš, kakšna je. Jaz sem se držal le bolj v vozu, kjer je bilo polno kruha, sira, slanine, vina in cigar. Pil sem, jedel in kadil, misleč si, da je to morda moja zadnja gostija. To je trajalo tri dni, potem pa pride mo v nesrečne Karpate.

V boj sem prišel takoj prvi dan, ki je potekel še precej dobro. Vendar mi bo ostal ta dan do smrti v spominu, ker je zahteval življenje mojega ljubega prijatelja Le-bana, vrlega četovodja. Drugi dan se je položaj poslabšal, imeli smo mnogo žrtv; marsikaka želja

na je ta dan izgubila svojega mo-

ža, otroci očeta, stariši sina. Mnogo mnogo naših fantov in mož je ta dan umrlo za cesarja in domovino. Meni srce ni bilo pretežko, ker nisem imel posebnega veselja ne doma, ne nikjer. Le na Ljubljano me je vezalo srce, a še tam mi niso dali pokoja.

Z veseljem sem opravljal v Karpatih svoje delo — imel sem opraviti večinoma le z minami. Nekega dne pride povelje, da se moramo umakniti, ker so Rusi prodrli levo krilo naše fronte. Mislim, da je bilo 20. marca, ko so se naši umaknili. Gospod major Blaške mi da povelje, naj ostanem pri minah do zadnjega trenotka, potem pa naj užgem! To se je tudi zgodilo. Rusi so imeli pri tem ogromne izgube. Nekaj časa sem gledal ta prizor, kako so padali Rusi, potem pa odšel nazaj. Naših nisem nobenega več videl. Obstoim pred na tleh ležečim človekom. Bil je ravno gospod major, ali žalibog mrtev. Dober, pogumen in čvrst junak! Zjokal sem se in rekel: "Vživaj v večnosti odklikovanje za svojo hrabrost, katerega nisi prejel na zemlji!"

Poslovil sem se od mrtvega poveljnika in hotel zbežati za našimi. Tedaj me zadene v nogo kos granate in mi jo zdrobi. Zgrudil sem se in obležal. Tako sem ležal dva dni in dve noči v snegu, prepuščen sam sebi. Stokal sem in vzdihoval. Kroglo so letele vse vprek — naše in ruske. Dobil sem še eno kroglo v nogo in prosi Boga, da bi mi poslal še eno v glavo, da bi bilo konec mojih muk. Saj si lahko misliš, kakšne bolečine sem prestajal. Tretji dan pa prideta dva ruska topničarja in me zaneseta v neko revno galsko halupo. Tam so me za silo obvezali in odpeljali do "bližnje" železniške postaje.

Tri dni in tri noči smo se vozili do tjejak. Bilo nas je več takih nesrečnikov. Morda si misliš, da so nas naložili v mehke avtomobile ali kočije. Kaj še! Vozili so nas v voze, podobnih našim samokolicam. Blata je bilo skoro za moža visoko, jame globoke kakor brezna. Voz se je prevrčal zdaj na levo, zdaj na desno. Pri taki vožnji bi tudi zdrav človek o belem dnevu videl zvezdnato nebo, kaj šele ranjen.

Ko pridemo na železniško postajo, nas položijo v živinske voze, na gnilo slamo. Tu nas je bilo vseh vrst ranjencev: ta brez roke, oni brez noge, tretji brez očesa. No, hvala Bogu, sem rekel sam pri sebi, da le brez glave ni nobene pri.

Srečno smo dospeli v bolnišnico v Brodiju, kjer sem prestal operacijo. Drugi dan je prišel katoliški duhovnik, da bi me spovedal, ker sem bil že s poldruge noči v grobu. Pa ker sem težko govoril in ker sem se spomnil besed našega vojnega kurata, da kdor v boju umrje, je zveličan, sem najprvo odklonil duhovnikovo ponudbo. Potem sem se pa vseno počasi izpovedal; veliko itak nisem imel povedati.

Teden pozneje so me spravili iz mile Avstrije v strašno Rusijo, v mesto Kijev, kjer sem prestal nekaj gorja. Komaj se je drugi dan zasvetil, mi povedo, da sem potreben operacije. Odpovedal sem se svetu in življenju in mislil z bridkostjo le na eno bitje. Dva dni pozneje mi pravi bolniška sestra: "Danes ne boste nič jedli." Mislim, sem si, morda obhajajo štiridesetdanski post, ker v Rusiji je že taka navada za ujetnike; vseeno sem pa vprašal: "Zakaj?" Medtem

na že prideta dva ruska zdravnika in mi pravita po rusko: "Jutri bo operacija!" Jaz pa hladnokrvno — če sem slišal še kaj krvi imel! — odgovorim: "Pri noga-h ste začeli; ko pridete do glave, bom morda že ozdravel. Bolečin sem se pa itak navadil že v mladih letih."

Ko se mi je stanje izboljšalo, so me vozili od Poncija do Pilata skozi nešteta ruska mesta: Iz Kijeva v Moskov, odond v Kazan, pa v Voronež, Vuls, Saratov in nazadnje v Petrograd. Odtod so nas poslali čez mejo na Švedsko, prišli smo v Nemčijo, kjer so nas prisrčno sprejeli, in končno v našo ljubo avstrijsko domovino. Kako sem si jo zaželel po tolikem času in trpljenju! Bog živi Avstrijo in Nemčijo, da bi srečno zmagali!

Zvitost in lopovstvo sta si najbližja sorodnika.

Z Dobrodošče planote o laških topovih.

Miško piše "Slovenec": Zavrtni Lah poizkuša na vse mogoče načine napraviti si pot do Trsta. Pred nekliko časom je dal pripeljati daleč zadaj za svoje postojanke velik top z neke bojne ladje; top ima kaliber 30.5 cm. Omenim naj, da je pred našo erto postavljenih nebroj sovražnih baterij, a kaj se brigamo mi zanje! Komaj otvori katera ogenj, jo že obložimo od vseh strani s šrapneli in granatami raznih kalibrov. Vse te sovražne baterije stoje pred nami brez moči; ko se ganejo, že morajo umakniti.

Lahi so si tedaj izmislili drugo. Da bi nas premagali, so postavili pred nas omenjeni ladijski top. Streljajo z njim le poredko, ker tak top ne vzdrži veliko strelj; po par sto streljih postane po navadi neraben. Občudoval sem kroglo te pošasti. Človeku pri pogledu na njo postane kar tesno pri sreč. Krogla je iz jekla kakor sploh krogla od topov z bojnih ladij. Visoka je 1.20 m, zelo špičasta in tehta 380 kg. Nedavno so Lahi neko popoldne izstrelili 15 takih krogel. Šest jih pa ni eksplodiralo. Med temi šestimi je ena uganjala zanimive burke: pri letu je v hrib, se malo zarila v tla, odskočila kakih 200 m, padla na zemljo in se še nešteto krat prekučnila. Bučanje in žvižganje takih krogel pretresa človeku kosti.

Slučajno sem bil navzoč, ko so omenjeno kroglo operirali in jo potem odposlali v muzej na Dunaj. Najprej je spreten asper vzel iz njenega dna takozvani užigalec, ki je bil nekoliko pokvarjen in zato krogla ni eksplodirala. Nato so jo pobrali iz nje okoli 40 kg ekrazita. Vsak lahko sam presodi, kako strašna je moč take krogle, kadar eksplodira. Ko so padale krogle več kakor tisoč metrov od nas, sem mislil, da se bode hrib pogreznil. Po zraku pribuči kot bi se lokomotiva pridrsala, ko eksplodira, zažene tu pri nas v gorovju kot glave debele skale po več sto metrov naokoli.

Zanimalo bo marsikoga izvedeti, kako daleč oni laški top nese. Izračunali smo natanko, da strelja do nas 12½ km daleč, parkrat je pa letela krogla čez nas v ozadje in izmerili smo, da je napravila pot 16 km. Za prvo razdaljo je potrebovala 43 sekund, da je priletela na mesto. Grozno je, če se pomisli, da taka teža v kratkem času toliko kilometrov daleč zleti.

Razveseljivo je pa to, da omenjeni orjak dosedaj ni napravil nam skoro nobene škode. Prvi strel ponavadi ne zadene, preden pa drugi prileti, smo že vsi dobro zavarovani na svojih mestih v zemlji. Tako tudi ta top izdajalskemu Lahu ne bo prinesel željenega uspeha. En uspeh mu pač donasa, namreč ta, da težke in drage krogle naglo praznijo njegove žepe.

Naši topovi čvrsto bljujejo jeklo nad italijansko zalego. Sovražniki besne, ker ne vedo, kaj bi počeli. Dobro si bodo zapomnili avstrijske topničarje, ki jim spre-daj razvijajo strelne järke, zadaj pa polnijo pokopališče. Naši topovi delujejo kot prvi dan in točno izpolnjujejo svojo nalogo.

Moja mačica, o kateri sem vam pisal, da se me je prišla, je prav lepa in debela živalica. Ime ji je Cadorna.

Iz Trente

se piše "Slovenec": Od nekega Laha, ki je bil ujet na patroli na Mrzlem vrhu sem zvedel tele podrobnosti: Cerkev v Drežnici je nepoškodovana, ljudstvo je doma. — Ko sem ga vprašal o tamošnjem g. kuratu, je rekel, da vsak dan mašuje; torej je gotovo doma. — Na Trnovem so tudi ostali vsi doma; Srpeničani pa so morali proč. Drugega nisem mogel več zvedeti, ker so šli ujetniki naprej. — O Libušnjem niso znali ujetniki kaj natančnega povedati. — Govorili so precej radi in odkritosrčno. Bili so precej veselega obraza.

Zvonovi s Koroškega.

"Kärntner Tagblatt" javlja, da so koroške cerkve ponudile vojni upravi že 72 zvonov in da bi jih, če treba, tudi še več dale na razpolaganje, a da se vojna uprava doslej teh ponudb še ni poslužila, ker ima dovolj drugih kovin.

FRANC PIRC

apostolski misijonar med Indijanci v Severni Ameriki.

Spisal P. Florentin Hrovat

(Dalje.)

Kot marljiv in delaven ud Kranjske Kmetijske družbe začne istočasno spisovati knjigo 'Kranjski vrtnar', ktero je na svitlo dalna Kranjska Kmetijska družba leta 1830.

Iz Peč se preseli g. Fr. Pirc za župnika v Podbrezje. Tukaj je deloval kot župnik pet let. Zasadil je jako lep in vzgleden sadovnjak. Sad tega njegovega truda je vžival hvalnega sra se le njegov naslednik. V Podbrezju je dodelal in dal na svitlo drugi del "Kranjskega vrtnarja." Skoro gotovo je ta knjiga še dandanes najboljša, kar jih imamo Slovenci o tej stroki.

"Spoznati moramo," piše v predgovoru, "da smo v reji sadja še daleč zadi za drugimi deželami, in da ne prevdarimo dobička, ki bi ga nam vrglo obilno dobrega sadja. Vidi se sicer že marsikje zlahtno drevje, vendar leži še veliko zemlje prazne, ki bi lahko rodila zlahtno sadje, pomagala nam k živemu in zboljšala dohodek. Naša gosposka, ki dobro ve, koliko prida prinese deželam, če se veliko in dobrega sadja zaredi, priporoča in zapoveduje drevesa saditi, cepiti in jih skrbeti, da bi dobili veliko zlahtnega sadja. Vendar vse to ne bode nič zdale, dokler vi, kmetijski gospodarji, ne boste prav spoznali, kolikoga dobička daje dobro sadje, in dokler nimate do vrtov pravega veselja.

Le pomislite, koliko prida vam sadje obroditi. Vživajte surovega ali kuhanega, vselej vam veliko odrine. Če prihranite posušenega, varuje vas ob hudi letini lakote. Če ga v mesto prodaste, ali mošt iz njega stlačite, ali pa žganje iz njega skuhate, zaleglo vam bode veliko in povečšalo dohodek. Lepo, dobro sadje nas tedaj razveseljuje, pomaga nam k živemu, povečuje nam premoženje in nas varuje ob hudi letini lakote. Prizadevajte si tedaj, kmetijski gospodarji, vse pripravne prostore za zlahtnim drevjem zasaditi, ker od tega boste vživali sami veliko dobička, in vaši otroci vam bodo hvaležni in še po smrti bodo radi za vas molili."

Tako je ta vrli gospod že pred več leti opominjal Slovence, naj pridno sade drevje. Te besede imajo tudi dandanes še isto veljavo, ker glede sadjereje po Slovenskem in drugod še ni tako, kakor bi moralo biti. Naj bi vsaj sedaj obrodile te besede stoteren sad.

Naj tu navedem tudi zlate besede, ktere piše o žganju v ravno tej knjigi: "Škoda je, sadje v žganje kuhati in ta dar božji tako rekoč obračati v strup, iz ktere izvira veliko hudega. Veliko gospodarjev se navadi pijančevanja, in vse gospodarstvo in pobištvo gre v nič. Kdor koli želi Slovence dobro, moral bi gledati, da se uresniči beseda: "Žganju vojsko, žganju slovo!"

Kaj bi bil rajni gospod misijonar še le pisal o žganju, ko bi bil videl škodo, ktero ta peklena pijača dandanes napravi vse povsod, ko telesno in duševno uničuje nekdanje čvrste narode! Naj bi se pač uresničile besede: "Žganju vojsko, žganju slovo!"

Zadnje leto pred svojim odhodom v Ameriko je napisal kmetom v poduk še drugo knjižico. Naslov jej je: "Podučenje, kako je treba pokončevati škodljive gosenice."

Ta knjižica ima pridnim sadje-rejem služiti v poduk, kako za morejo sadna drevesa obvarovati najhujših sovražnikov — gosenic.

Iz teh kratkih črtic lahko spoznamo, da vrli gospod Pirc ni bil le iskren dušni pastir, ampak si je tudi prizadeval, da zboljša gospodarski stan svojim rojakom. Zavoljo tega si je pa prijazen in dobrotljivi gospod pridobil tudi srca vseh, ki so ga poznali. Njegovi farani pa ga nikdar niso pozabili. Bil jim je še vedno v blagem spominu, ko ga že zdavnaj več ni bilo med njimi. Zaslužil si je po svojem prizadevanju in podučevanju v prid kmetijstva častno ime: "očeta umne sadjereje."

DRUGO POGLAVJE.

Pirc gre v Ameriko; njegova prva misijonska postaja v La Croix (pri sv. Križu).

Goreči katoličani so leta 1829. ustanovili na Dunaju Leopoldinsko družbo. Namen jej je bil, da podpira misijonarje v severni Ameriki med Indijanci, ki so bili do te dobe skoro popolnoma zanemarjeni.

Že naslednje leto se poda iz Kranjskega naš slavnoznani Friderik Baraga v Ameriko, oznanjevat divjim Indijancem luč svete vere. Besede, s katerim popisuje ta najslavnejši misijonar slovenski, koliko dobrega bi se dalo storiti med ubogimi Indijanci, ko bi ne bilo tako silnega pomanjkanja delavcev v vinogradu Gospodovem. Vnemajo v srečo g. Fr. Pirca željo, iti v daljino Ameriko in širit božje kraljestvo med zapuščenimi Indijanci, češ, v domovini je dovolj drugih delavcev. Na to dobi še list od g. Baraga, ki ga vabi med Indijance, njemu v pomoč, in da si pridobi več zaslužnja za nebesa. V tem spozna voljo božjo, ki ga kliče med Indijance.

Ne zmeni se za svojo starost — bil je že v petdesetem letu svoje dobe, — le večni in častni blagor bližnjega mu je pred očmi: darovati se hoče za izveličanje divjih Indijancev. Brzo se odpove župniji v Podbrezju in razproda svoje malečnosti. Dne 16. junija 1835. leta se odpravi na pot proti Dunaju. Ondi se oglasi pri vodstvu Leopoldinske družbe, ki mu izroči nekaj podpore: Iz Dunaja odrine naravnost preko morja v Ameriko. Svoje potovanje, nevarnosti in vihar na morju opisuje sam v

Pesmi od svojega potovanja:

Kdo bi bil mi to povedal,
Šam nikdar bi ne verjel,
Da Ameriko bom gledal,
V njej slovensko pesem pel!

Pa Gospod, ki srca viža,
In življenja tek meji,
Ni me pustil bit' brez križa,
Mi na težko pot veli.

Nič me ni doma žalilo,
Res sem zadovoljen bil;
Dost' ljudi me je ljubilo,
Dosti dobrega sem vžil.

Bral duhovne sem novice
Iz dežel Amerike,
Božje oznan'vat resnice
Vžigale so mi srce.

Se duhovnega veselja
Kot misijonar vdeležit',
Bila srčna mi je želja
In nebesa zadobit'.

To je vžgalo dušo mojo,
In namenim se srčno
Zapustiti farno svojo
In od Kranjcev vzeti slovo!

Oh, težko je b'lo ločenje
Od preljubih farmanov,
Srečo britko poslovljenje
Od zvestih mi prijatelov.

Za Boga in za nebesa
Zapustiti stari svet,
Težek dar je to telesa,
Velik dar bo tam sprejet.

Res, apostolov poklicia
Vreden jaz ne bom postal;
Vendar kliče me Resnica,
Tisti, ki je njih poslal.

V ptuje, daljne tja dežele,
Evangelj oznanovat,
Vlečejo me srčne želje,
Ajdom pot v nebo kazat.

Predno sem se z doma ločil,
Sem Bogu, ki varh je moj,
Ino angelju se zročil,
Da bi vse prav šlo z menoj.

Pot nevaren, dolgo ne mine
Čez dežele, čez morje,
Čez gore in čez doline
Tje, kjer solnce v zahod gre.

Pač sem bil prehodil kmalo
Pet kraljestev, čez sto mest;
Nič postajat se ni dalo,
Koj naprej me žene vest.

Lepe videl sem države,
Drage hiše in cerkve,
Videl hribe in planjave,
Lepe vrte in polje.

Vendar vsa le-ta lepota
In častljivosti sveta
Je čimerna slepota,
Ne nasiti mi srca.

Sem popotnik zemlje ptuje,
Tukaj kratek čas živim;
Duša v večni dom zdihuje,
Kamor skoraj prit' želim.

Zdaj široko morje, vglebam,
Kak' valove tje podi;
Trepetam, v obraz obledam
In srce mi kopirni.

Vidim barko priplavljati,
Ki na morju bo naš dom,
In od zemlje odjadati,
Ktere videl več ne bom.

Na francosovski pokrajini,
"Hayre" kraj je imenovan,
Zapustim ves svet dozdani
Svet'ga Jakoba ta dan.

Barka z blagom naložena,
Sto devetdeset ljudi,
Komaj dobro je spuščena,
Hitro kakor tič leti.

Več oko ne vidi zemlje,
Le zastoni ozira se;
Nam pogled širjava jemlje,
Solnce le domače je.

Tukaj sem o človek pridi,
Ak' želiš spoznat Boga,
Njega vsemogočnost vidi
V sred' nezmerne morja.

Loči zemlje razprostrene,
Ne prestopi svojih mej;
Barke z blagom naložene
Nosí noč in dan naprej.

Brez števila žival povodnih
V globočini preživí,
Rib daruje mnogorodnih
In človeka bogati.

S svojim hlapom napolnuje
Vse oblake in megle,
Dež da zemljo pokrepčuje,
Da ne vsahnejo vode.

Tukaj, Bog, nam oznanjuješ,
Kako moder si Gospod,
Vse stvari ti preskrbuješ
S svojo milostjo povsod.

Kje pa se lepota najde,
Kakor solnce sred' morja?
Kedar med valove zajde,
V tavžent žarkih vse miglja!

Zadnji žarki zdaj igrajo,
Koj nastopi temna noč;
Gori zvezde blesketajo,
Doli v morje miglajoč.

Kakor dobro in potrebno
Je na svetu morje nam,
Tak' nevarno je posebno
Preživeti del čas tam.

Kdor na morja gre širjavo,
Naj trpet' pripravljen bo
Marsiktero tam težavo,
Kar mu pač ne bo ljubo.

Jed nesnažna je brez cene,
Vode skoraj piti ni;
Čudna postelj poleg stene,
Barka polna je ljudi.

Vendar to je še prestopno,
Da le hujšega ni več;
Da je morje le pokojno,
Barka plava urno preč.

Če pa močen veter pride,
Pripori se hud vihar,
Strah in groza nas obide,
Da ne mislil bi nikdar.

Sam sem skušil, kar popišem
Od viharja morskega;
Vse premišljam in preiščem,
Ne dobim strašnejšega.

Kedar pridemo na barki
Že čez tavžent ur' hoda,
Mirno svet'jo solnčni žarki
Trinajst dni do sred' morja.

Kar se nam so prikazale
Ribe kakor truma svinj,
So iz vode poskak'vale,
Strah nam hodi na spomin.

Imam še nekaj takih priveskov in brošk za
člane in članice K. S. K. J. v zalogi in jih
prodajam: fino pozlačene po \$2.00 (prej \$3.00).
14 kar. zlate po \$6.00 (prej \$8.00). Imam jih
v zalogi samo jaz.

F. Kerže,

2711 So. Millard Ave., Chicago, Ill.

K 100 VELJA SEDAJ LE \$14.93

Za \$14.93 Vam pošljem sedaj
100 Kron v staro domovino.

Če želite svojcem v staro domovino poslati kakšno
božično darilo v obliki denarja, se Vam nudi sedaj najlepša
prilika. Ne zamudite časa. Pošiljate so jamčene.

Tudi izdelujem vsakovrstne pravoveljavne listine in iz-
vršujem vse, v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene
države in staro domovino.

Se Vam priporočam spoštovanjem

JOSIP ZALAR,

1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POZOR! Kadar se nahajate v gostilni,

3 pristne pišče,
2 zdravilne.

zahtevajte vedno dobre, zdrave in pristne pišče, in to
so A. Horwato's: Importirani Brinjevec, Slivovec, Tra-
pinovec, Grenko Vino in Kranjski Grenčec. Moja trdka
je prva i edina samostojna, ki importira žgane pišče
in zelišča naravnost iz Kranjskega. Rojaki, zapomnite si
da je A. Horwato's Grenko Vino napravljeno iz najboljši-
ga californijskega rudečega vina in iz najzdravejših so-
lišč ter nadkriljuje vse druge pišče te vrste za človeka
zdravje. Ravno tako Kranjski Grenčec. Posebno aka
pijete slabo žganje, ne bo nikdar škodovalo, če denete
polovico tega grenčeca vmes.
A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

NE ZAKASNI.

Pridi in si oglej naše lepe
zimske obleke, suknje (Mackans)

Naše obleke so ukrojene po najno-
vejši modi, takozvane 'Peck Victor'.

V naši prodajalni dobite vse oprave, dalje obuvala za moške in dečke (šolarje)

Mi izdelujemo obleke za moške po meri.
Cene od \$15.00, \$18.00, \$20.00 in naprej.

Naše blago je vse jamčeno, ali garantirano. — Cene primerne.

Pridi in si oglej prejo našo zalogo, predno greš
k tujcu. Pokaži da nisi nevoščljiv domačim
trgovcem in da se držiš gesla Svoji k svojim!

Patlogar & Thomas
133 So. Union Ave. vogal D. ceste, Pueblo, Colo.

Telefon: Canal 2638.

MATH GRILL
SLOVENSKA GOSTILNA

1847 W. 22nd St., Chicago, Ill.
(blizu So. Lincoln St.)

kjer se prodaja izborna, vsakovrstna pijača, unijske smodke, osobito
pa pristno domače vino iz najboljšega newyorškega grozdja.
Biljardna miza je prijateljem biljardne igre vedno na razpolgo.
Slovincem se najtopleje priporočam za obilen obisk.

POSKUSITE

zaboj najboljše pive

"OLD LAGER"

katero izdeluje

Citizens Brewing Co.,
v Joliet, Ill.

North Collins Street.

Both Phones: 272.

Za zastave, regaliije in vse
društvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača trdka

F. Kerže Co.

2711 So. Millard Avenue

Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. —

Ceniki zastoj.

Z \$1.00

se otvori lahko
pri nas

hranilno vlogo

katera se
obrestuje 3%
po

Joliet Trust &
Savings Bank

114 N. Chicago Street
JOLIET, ILL.

Ta banka je pod državnim nadzorstvom.

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

— **Umrl** je poročnik v rez. stud. jur. Herman Rudesch, star 22 let. — **Umrla** je v št. Jerneju go. Ema Bučar v 65. letu starosti. Pokojnica je bila širom domovine dobro poznana. — **Smrtna kosa**. Dne 8. oktobra je umrla v Brezju pri Leskovcu Neža Jamnik, sestra prečastitega gospoda duh. svetnika Antona Gabriča, župnika v Cerkljah na Dolenjskem. Dobri materi blag spomin!

— **Smrtna kosa**. Umrl je v Kranju posestnik, občinski svetovalec in fotograf g. Ivan Jagodic, star 52 let.

— **Preparator dež. muzeja g. Dobovšek** ponesrečil na južnem bojišču. Z južnega bojišča prihaja vest, da je preparatorja deželne muzeja g. Fr. Dobovška na neki ječi v Bosni ubil konj. Podrobno je ni. a vest bo gotovo užalostila vsakega, ki je poznal za vsako dobro stvar, in za svoj poklic vnetega, sposobnega, vrliga moža.

— **Padel je junaške smrti** za domovino, kakor se sedaj uradno potrjuje, dne 18. junija letos v boju pri Rosmierzynu v Galiciji g. Martin Radovan, najstarejši sin g. čevljarskega mojstra Martina Radovana v Ljubljani, v Gradišču. Žalujoci rodbini iskreno sožalje, mlademu borilecu za domovino pa večen spomin!

— **Osem sinov v vojni** je v rodbini Josip Prepeluh, mesar v Ljubljani. Najmlajši Emil Prepeluh je bil te dni vpoklican. Sin Ivan je padel 16. novembra 1914 v Galiciji.

— **Iz ruskega ujetništva** so se oglasili: Korporal Srčko Benčič, Roč, Istra; infanteristi: Janko Vrabec, Dutovlje, Primorsko; Josip Srkvenik, Brežec pri Divači; Franc Srijun, Cerklje, Primorsko; Karel Kavčič, Lipe pri Komnu; Alojzij Prhavec, Ležace pri Divači; Ludvik Rospor, Vrhpolje, Vipava; Franc Vrhovec iz Zgornje Hrušice pri Ljubljani; Anton Japelj iz Temišlja pri Ljubljani; Janez Grašič iz Nozice pri Komnu; Franc Mrak, Janez Levec, Jernej Vrhovnik, Anton Skok iz Mengša; Janez Zupan iz Preserja; Franc Tomec z Viča, ki naznanja, da je v ruskem ujetništvu umrl Slovenec Verlič, doma iz Smlednika.

— **Iz ruskega ujetništva na potu proti domu**. Ključavničarski pomočnik Fran Skalar, rojen 21. jan. 1882 v Ljubljani ter pristojen v št. Vid nad Ljubljano, oče štirih otrok v starosti od 4—8 let, ki je bil zaposlen pri tvrdki Žabkar, je bil vpoklican takoj začetkom mobilizacije ter bil na nogi ranjen in ujet v prvotnih bojih na ruskem bojišču. V Rusiji so mu nogo odrezali in ga z drugimi za vojsko nesposobnimi ujetniki poslali domov. Mož je sedaj, kakor je sporočil svoji ženi, že na Dunaju, kjer mu bodo napravili umetno nogo, da si bode zamogel po danih mu močeh služiti svoj kruh in preživljati svojo družino.

— **Begunci** morajo zapustiti Ljubljano in sploh Kranjsko. "Sl. Narod" piše: Vsed razpisa c. kr. ministrstva za notranje stvari, z dne 4. oktobra 1915, št. 51481 oziroma c. kr. deželnega predsedstva v Ljubljani z dne 8. oktobra 1915, št. 8230 Mob. morajo vsi begunci iz Primorskega, ki so brez sredstev in so radi tega prosili za državno podporo, tekom 8 dni v Lipnico, v tamkajšnji begunski tabor "Wagna" odpotovati. Prizadetim se potrebnimi spisi za potovanje, kateri veljajo tudi za prosto vožnjo po železnici, obenem s pošto dopošljejo. Kdor pa ne bi prejel omenjenih spisov, naj jih turadno zahteva. Pri tem se poudarja, da se v etapnem območju beguncem podpore ne more priznati, da pa je vlada pripravljena, jih državnim potom, v zato določenih begunskih naselbinah in občinah v ozadnjih krajih, podpirati. C. in kr. 5. etapno poveljstvo je z dopisom z dne 29. septembra 1915, št. 3244 ukrenilo, da iz vojaških oziroma begunskih etapnem območju sploh ne smejo prebivati. Begunci iz Primorskega, ki so nastanjeni v Ljubljani, kamkoli, da policijski okoliš, to je ozemlje mesta Ljubljane, ter občin Zgornja Šiška, Vič in Moste tekom 14 dni zapuste in v Lipnico odpotujejo, kjer se jim bo potem,

ko se dožene, da razpolagajo z zadostnimi sredstvi, potovanje v ozadnje kraje, ki se ga razun Dunaja vsak sam lahko izvoli, dovolilo. Kdor bi se ne pokoril temu ukazu, bi se moral po obstoječih predpisih kaznovati, odpotovanje pa bi se izvršilo prisilnim potom. — C. kr. policijsko ravnateljstvo v Ljubljani, dne 12. oktobra 1915.

— **Olajšava hišnim in zemljiškim posestnikom pri podpisovanju vojne posojila**. "Izšla je naredba, ki odpravlja pristojbine pri najetju hipotekarnih posojil, a le tistim, ki za dotično svoto podpišejo vojno posojilo. Pošta hranilnica je ustvarila posebno organizacijo, ki preskrbuje hišnim in zemljiškim posestnikom hipotekarna posojila po ugodnih pogojih za povračila oziroma amortizacijo in primerno nizki obrestni meri.

— **Zrna v grozdju zasežena**. "Wiener Zeitung" razglasa, da je vlada zasegla zrnje v grozdju, iz katerega se bo izdelovalo olje in živila. Vse zrnje letošnjih tropin je zaseženo v korist države. Zaseženo je tudi zrnje v tropinah, ki so bile namenjene za napravo domačega vina in kuho žganja. Teh zrn se ne sme niti porabiti, niti prodati, niti zavreči ali uničiti, ampak jih mora vsak lastnik izluščiti, posušiti in skrbno shraniti. Izluščene množine bo treba prijaviti županstvu in svoja oddati dunajski centrali za olje in mast. Za 100 kg. je določena cena 20 K na kraju prevzeta. — Podrobnejša določila bo razglasilo županstvo. Za prestopke kazni do 5000 K ali šest mesecev zapor.

— **Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani** naznanja, da so pri njej podpisali III. 5 in pol proc. avstrijskega vojnega posojila: nom. 50.000 K Gilbert Fuchs, Goriče pri Kranju; 25.000 K Erich pl. Walzel c. in kr. polkovnik, Ljubljana; 20.000 K Paul Seeman, Ljubljana; 20.000 K Jean Schrey, Ljubljana; 10.000 K Josip Javornik, Žalnja; 4000 K Štefan Košar, Selo.

— **Pri c. kr. priv. splošni prometni banki, podružnici Ljubljana**, preje I. C. Mayer, so podpisali na III. avstrijsko vojno posojilo med drugimi tudi g. Maks Jermanh, privatier, Ljubljana, 12.000 K; g. Pavel Seemann, tovarnar, Ljubljana, 20.000 kron; g. dr. Josip Staudacher, c. kr. nadzdravnik, Ljubljana, 1000 K; gospica Friderika Gertscher, Ljubljana, 4.000 K; g. I. Jax, Ljubljana, 10.000 K; g. Anton Klenbauer, c. kr. stotnik, Ljubljana, 10.000 K.

— **Preselil se je župnik** v pok. gosp. J. Molj iz Ljubljane v Trzin, kjer bo oskrboval dušno pastirstvo.

— **Zlato poroko** je obhajal dne 16. oktobra v Ljubljani znani slovenski komponist, gospod Anton Foerster s svojo gospo soprogo Petronilo.

— **Poročil se je** v Ratečah na Gorenjskem Mihael Brezigar, c. kr. nastražnik, z g. Oreškovič. Poroka se je izvršila 14. oktobra m., 15. pa je g. Brezigar odšel na laško bojišče.

— **Drobtine z Vipavskega**. Dobrih osem dni je bilo vreme deževno. Mraz je z burjo silil čez Nanos, ki bo najbrž še ta mesec dobil bel kapo. Povprečno je zdaj 12 stopinj C. — Ljudske šole so začele s 1. oktobrom, ona pri Sv. Tomažu celo s 1. septembrom. Bodo vsaj otroci tiste ure pod nadzorstvom.

— **Cena novemu vinu** je ponekod že 80 K hl. Pa bo še poskočilo, upamo. — O slučajih skupne bolezni, ne slišimo več. Hitra zima pobira tu pa tam stare ljudi. — Grom in dim še vedno na zapadu. Zdi se, da so tudi umetne ptice privadile se vipavski sapi. — Hodimo spat s kokoši, ker sveče prerade gore. — Vipavski "Miško" vozi, a nima "narihtane" ure. Je vedno še počasen, ker ve, da ga Cadorna ne doteče.

Zgornje in Spodnje Gorje, Podhom in Zasip. — Popraševanje po električnem toku je "jako veliko"; žal, da se zaradi pomankanja bakra in motorjev občinstvu ne more ustreči. Valed tega se tudi napeljava na Jesenice še ni mogla izvršiti. Podaljšanje se pa bo izvršilo po možnosti in si bo elektrarna izkušala pomagati z železnimi žicami, dokler ne bo zopet bakra na razpolago.

— **V ruskem ujetništvu so**: Jožef Juvan iz Novega Vodmata štev. 177, občina Moste pri Ljubljani. Domači devet mesecev niso vedeli ali je živ ali je mrtev. Od 13. septembra dalje sta v ruskem ujetništvu brata Jernej Legat in Anton Legat iz Naklega. V ruskem ujetništvu je od 10. maja Emil Aljančič, korporal 17. pešpolka. Z njim je ujet Štebi iz Domžal in eden iz Črnuč. V ruskem ujetništvu je stotnik 87. pešpolka Jožef Nowak.

— **Pošiljkatve za vojne ujetnike na Ruskem**. Osrednji poizvedovalni odbor "Rdečega križa" na Dunaju L. Jasomirgottstrasse 6, oddelek za vojne ujetnike, naznanja javnosti, da vsak kdor hoče poslati ujetnikom v Rusiji in Srbiji gorko obleko ali perilo — to stori sedaj in precej, ker preteče veliko časa, preden dospejo pošiljkatve na naslovljeno mesto. Take pošiljkatve so poštnine proste ter se zamorejo oddati pri vsakemu poštnem uradu. Vendar morajo biti dobro in trdno zaviti in zašiti v platno. Strogo izključeno je zavijati pošiljkatve v časopise. Pisma, časopisi ter splošni nobena tiskovina se ne sme priložiti. Pošiljkatve ne sme tehtati več kot 5 kg z omotom vred. Namesto ene velike pošiljkatve, je umestje poslati manjše po presledkih enega tedna.

— **Razširjanje neresničnih vesti**. V nekaterih gorenjskih krajih, zlasti v selški in poljanski, menda tudi v gorenjopoljski dolini so se zadnje dni razširjale vesti, da bo morebiti treba dele nekaterih teh in drugih dolin od prebivalstva izprazniti (evakuirati), da se naredi prostor za prezimovanje vojaštva. Po informacijah od edino merodajne strani, t. j. od poveljstva južne armade, so pa vse te vesti, ki so del prebivalstva po nepotrebnem razburile, popolnoma neresnične. Armadno poveljstvo niti ne misli na tako odredbo, za katero ni niti najmanjšega povoda in kranjsko prebivalstvo bo tudi po zimi mirno ostalo na svojih domovih.

— **Dopusti v ljubljanskih bolnišnicah zaposlenih vojakov za jesensko kmetijska dela**. Pri dopustih za jesenska kmetijska dela pridejo le taki vojak v poštev, ki niso v vojnem območju, ki se torej nahajajo pri nadomestnih krdelih zadaj za armadnim območjem. Deželni odbor se je obrnil do vojnega ministrstva, naj bi odredilo, da se smejo dopusti za jesenska kmetijska dela dovoljevati po sporedu vsaj tistim vojakom, ki so zaposleni v vojaških bolnišnicah v Ljubljani, da se olajša tako težak položaj naših kmetovalcev pri jesenski setvi, pri trgatvi in drugi jesenskih kmetijskih delih.

— **Kako je zavijati vojnopoštne pošiljkatve**. Kljub opominom poštne uprave ljudje še vedno pošiljajo slabo zavite ali nepravilno opremljene pakete na bojišče. Posledica je, da se mnogo pošiljatev pokvari in poleg tega še druge, ali pa da se izgubi naslov in se pošiljatev ne more dostaviti. Bodj toraj ponovno povdarjeno: Sveže mehko sadje kakor hruške, češnje, breskve, grzdje, potem sirova jajca naj se raje sploh ne pošiljajo na bojišče. Med in druge tekoče ali tajajoče se uporabljajo naj se pošiljajo izključno le v pločevinastih posodah, ki se trdno zapro; pokrovi, ki se samo pritiskajo v posodo, niso dobri, ker se tekom prevažanja radi odpro. Mezga (marmelada) naj se ne pošilja v golih papirnih posodah, marveč iz lepenke in jo okrog in okrog obdaj s valovitim papirjem. Ako se zavoj ovije z oljnim papirjem, naj se naslov napiše na ovojni papir sam, ne pa prelepi, ker naslovni listek v največ slučajih z oljnega papirja odpade. Isto velja za pločevinaste posode, ki naj se zato zavijejo v močan papir, dobro zvežejo z vrvice in napiše naslov na ovoj sam. Poštni zavodi imajo nalog, da brezpogojno zavrnejo vse pošiljkatve, ki niso pravilno opremljene.

ŠTAJERSKO.

— **Umrl** je v Mariboru vpokojeni sodni oficijal Karol Zemljič.

— **Maribor**. (Vinska letina). O vinaki letini smo že poročali, koliko in kakšnih uspehov je bilo pričakovati. Do konca septembra je bilo vreme večinoma neugodno in že takrat ni bilo pričakovati bogve kaj. Zadnji teden pa je še pričelo močno deževati, pritisnil je močan veter in z njim naravnost zimski hlad. Učinek na grozdju je bil, da so pričele dozorevajoče jagode odpadati ali pa popokati. Iz Slovenskih Gorij prihajajo vedno neugodnejša poročila, iz katerih moremo sklepati, da bode vinskega pridelka količinsko letos morda komaj eno tretjino tega kar lani, po kakovosti pa tudi ne bode dosegala drugih let, saj v hladnem vremenu sokovi na noben način ne morejo dozoreti. Sedaj se je vreme sicer nekoliko razvedrilo. Če bo ostalo, bode preprečilo vsaj nadaljno kvar in omogočilo lažje trgiranje. Če pa se bode zopet izprevrilo, bode pa tudi trgatve zelo otežkočena. Cene, ponudbe in zahtevki, kljub tem nedostatom vzdržema tudi pri vinu rastejo. In to je še edina sreča za naše vinogradnike. — Končno še par besed k zadnji prepovedi izvažanja preko meja vojnega ozemlja (črta Spielfeld-Radgona itd.) Kdor ima večjih zalog in bi jih rad kakšen del izvozil, dobi dovoljenje za gotovo mero pri merodajnih oblastvih. Najbolje je, se obrniti do kakšnega okrajnega glavarstva s prošnjo za posredovanje. Seveda, velike te množine niso, kajti, kakor hitro bodo kriti potrebni nakupi, oziroma zaloge vina za notranjo vporabo, bode prišlo, kakor čujemo iz verodostojnega vira, do rekvizicije vina potom državne oblasti. Kdor vina torej potrebuje, ta si ga naj pravočasno preskrbi toliko, da ga bode imel za celo leto.

— **Slovenski učitelj padel na italijanskem bojišču**. Na italijanskem bojišču je padel učitelj Emil Zeilhofer, doma iz Poljčan.

— **Iz Celja**. Odlikovan je bil z vojaškim zaslužnim križcem III. razreda z vojno dekoracijo stotnik 87. pešpolka Karel Cvitkovič.

— **Iz štajerske politične službe**. K okrajnemu glavarstvu v Slovenjem gradu je prestavljen namestniški koncipist Anton Schelesnikar.

— **Iz Huma pri Ormožu**. Poročila se je v Črnomlju bivša tukajšnja učiteljica gospodična Julija Valentinič z gosp. Oroslavom Rakušo.

— **Sumljiva oseba iz Ljubljane prijeta v Ptuj**. V Ptuj je ondotna mestna policija prišla neko Frido Klemenčič, ki se je pripeljala iz Ljubljane. Frida Klemenčič, ki je po poklicu blagajničarka, je osumljena hudodelstva.

— **Les sadnega drevja za puški na kopita**. Občine so dobile uradni poziv, naj poročajo vojnemu etapnemu poveljstvu v Mariboru, ako bi se v posameznih krajih dobilo kaj sadnega lesa, ki je poraben za izdelavo puškinih kopit. Za to je dober sledeči les: orehov, kostanjev, češnjevev, češpljev itd. Ponudbe in vprašanja na c. in kr. etapno vojaško poveljstvo v Mariboru.

— **Prodaja vina na Spodnjem Štajerskem**. Kakor je znano, je vojaška oblast prepovedala prodajo vina na Spod. Štajerskem. Na prošnjo zastopnikov vinogradništva je višje poveljstvo dovolilo, da se sme novo vino izvažati iz Spod. Štajerskega do konca novembra leta 1915.

PRIMORSKO.

— **Na kolodvoru v Divači** je zelo težko ponesrečil Andrej Cerkvenik, 28 let star, skladiščni delavec iz Matavuna št. 5 na Goriškem. Včeraj ob 5. uri popoldne je po nesreči prišel med vozove ter si močno poškodoval spodnji život. Prepeljali so ga takoj v dež. bolnico.

— **Ekscelesca dr. Sedej** opravljaja sedaj župnijo Ravne pri Cerklju v nemajhno veselje in ponos ondnotnih župljanov. Knezonaškof mašuje, spoveduje in nosi sam sveto potopitno v najoddaljenejši kočje župnije. Vzor nadpastirja!

— **Begunci iz Istre**. Glasom došlih informacij bo naše iz Istre evakuirano ljudstvo premešeno iz Ogrske v Avstrijo. Mnogo jih je že na Štajerskem in Gor. Avstrijskem. Kar se tiče perila, obuvanja in obleke, poskrbi vse vlada, ki hoče storiti vse možno, da bo ljudstvu čim boljše.

— **Podpisovanje tretjega vojnega posojila v Trstu** ima velik uspeh. Mestna občina je podpisala 5 milijonov kron, ces. komisar de Krekich-Strassoldo do 40.000 K, njegov namestnik dr. de Hirsch 10.000 K, Marija de Hutterott 250.000 K, Franc baron Parsi 400.000 K, Kuechler and Comp. 100.000 K, Tržaška čistilnica olja 600.000 K, broderska družba Navigazione libera Triestina 250.000 K, "Agramarja" 60.000 K itd. itd.

— **Gorica v zastavah**. V nedeljo dne 10. oktobra je bila tudi Gorica praznovala zavzetje Belgrada. Okinčala se je z zastavami kot malokdaj. Slovenci so poleg cesarskih zastav razobesili tudi svoje stare Avstrijske vedno zveste trobojnice.

— **Dva nova lista v Trstu**. Zopet sta se rodila v Trstu dva lista, in sicer liberalni "La Voce" in humoristični "La Bomba".

— **Verdijev spomenik** v Trstu je, kakor znano, izginil. Na njegovem mestu je nastal lep trikotni nasad z vodnjakom. Hudomušneži pravijo, da je ta vodnjak namenjen prevročim neodrešenem, kjer si bodo z mrazo vodo hladili svojo prevročjo kri.

— **Pogorelemu "Piccolovemu"** poslopju v Trstu so zazidali vrata in izložbena okna. Istotako je z "Gimnastio".

— **Zavarovalnica "Assicurazioni Generali"** v Trstu je iz lastnih sredstev podpisala 12 milijonov kr. III. vojnega posojila. Vseh treh avstro-ogrskih vojnih posojil je navedena zavarovalnica podpisala 31 milijonov kron.

— **Praznih skladišč in stanovanj** je bilo v Trstu koncem meseca avgusta: V mestu 1063 skladišč in 4502 stanovanj, v okolici 128 skladišč in 1563 stanovanj, skupaj tedaj 1191 skladišč in 6087 stanovanj nasproti 959 skladiščem in 5272 stanovanjem koncem meseca julija.

— **Novo šole v Trstu**. "Splitsko" "Naše Jedinstvo" poroča: Na-

mestnik Trsta je rekel te dni državnemu poslanecu Pittoniju, da se bo izdelal obširen načrt za preustrojenje šolstva v Trstu; država se bo, mu je rekel, posebno pobrignila za razvoj trgovskih šol, in se bo najbrže razširil zavod Rivoltella, osnovala se bo višja navtična šola, ki je v Trstu potrebna. — Na to izjavo že sedaj rečemo: Trst ni laški. Najmanjše pa je sedaj čisto laški brez toliko tisoč regnicolov, ki so našemu ljudstvu odjedali zaslužek, da tako uduše naš narodni razvoj. V Trstu je mnogo in mnogo tisoč Slovencev in Hrvatov, pa imajo pravico reči že naprej, da od sedaj ne smejo biti višje trgovske šole v Trstu samo laške. Tako tudi ne Rivoltella. Ako pa mora ta biti vsled ustanove ustanovitelja (česar pa ne vemo) laška, tedaj je dolžnost države, da ustanovi višjo trgovsko šolo za Slovence in Hrvate. Še bolj pa ta velja za višjo navtično šolo, a posebno zaradi tega, ker imamo v Dalmaciji navtične šole, zaradi katerih bi tudi ona višja v Trstu morala biti hrvatska, ali vsaj — bolj hrvatska. — Trst je bil dosedaj izgledal kot ognjišče Lahov.

— **Trst** ognjišče je bilo zarišče iredentizma. To ognjišče gasi sedaj kri Slovencev in Hrvatov na Soči, a na pogašeno ne sme vlada nič več dovoliti, da nanosijo iredentovci novo kurivo. Trst mora biti slika Primorja, a Primorje od Trsta do Špiča je hrvatsko, slovensko.

— **Italijani v Dalmaciji**. V Dalmaciji sedaj uvidevajo, kako naporno je bilo zatekati se v takem številu v birokratske službe, puščati pa v nemar domačo ekonomijo. Italijanska gospodarska politika je v Dalmaciji s pomočjo svojih konzulov sijajno vspevala. Italijanski kapital je napravil prve tovarne cementa, na primer "Adria Portland" s kapitalom 4 milijonov kron, z italijanskim kapitalom je delalo v premogokopu v Siveriču, pod italijansko trobojnico je započela svoje delovanje znamenita tovarna karbida na Krki s 30.000 konjskih sil, italijanska je bila družba na slapu Cetine itd. Lansko leto je imela italijanska Banca popolare kapital 250.000 K, rezerve 127.000 K, v hranilnici 4.815.000 K, promet 45 milijonov. V Splitu je imela Banca commerciale kapital 250.000 kron, rezervo 220.000 K, v hranilnici 2.900.000 K. V Korčuli je pomožna kreditna blagajna z 279.000 K, rezervo 120.000 K, s 3 milijoni v hranilnici. V Visu ima italijanska agrarna blagajna 28.000 K, v hranilnici 450.000 kron in drugih je še polno, s katerimi podjarmljujejo Italijani revno ljudstvo. Pač marsikaj še ne mora spremeniti v Dalmaciji!

— **Trgatev v gorih okoli je** končana. Letina je še precej dobra.

— **Ženo in moža ustrelili Lahi**. Med krajema Dolje pri Tolminu in Gabrije so Lahi ustrelili neko žensko, ko je delala na polju. — Ko je njen mož hotel čez nekaj dni iti po truplo svoje žene, so ga opazili Lahi in tudi njega ustrelili. Mrtev se je zgrudil poleg trupla svoje žene. Kri teh žrtv se bo maščevala nad Italijani!

Zanesljivo pride sedaj denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljkatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljkatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

K 100 velja sedaj samo \$15.50, K 50 samo \$7.75 s poštino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

